

Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J. Телефон: HEnderson 4-0807 4-0237 Тел. УНГ: HEnderson 4-1016

ЛІБЕРАЛЬНИЙ ДО НАРОДУ І КОНСЕРВАТИВНИЙ В ГОСПОДАРСТВІ—КАЖЕ АЙЗЕНГАВЕР

Вашингтон. — Президент Айзенгавер на пресовій конференції окреслив свій уряд як "ліберальний у відношенні до людей і консервативний у господарських справах". Тим способом президент з'ясував відкинув твердження деяких демократичних політиків, що його уряд продовжує політику "Нового Розподілу", як це дехто думав після послання президента до народу про Стан Унії. Окреслюючи свою політичну лінію як посередню між лібералізмом і консерватизмом, президент одностайно заявив, що не все те, що здійснював "Новий Розподіл" під час урядування демократів, було але для країни. Президент прив'язує велику вагу до своїх заяв в цій справі і дозволив журналістам досить зачитувати його слова. "Якщо в цій гуманній країні, — казав президент, — уряд гуманно відноситься до людей, то люди, які творять цей уряд, переконані, що їх можна називати лібералами, але коли ми діємо в господарських справах у цій країні, то — переконані, що ми консерватисти".

Подорожчання кави
В справі подорожчання кави в ЗДА, яке турбує все населення, президент повідомив, що вже протягом кількох днів Федеральна Торговельна Комісія веде слідство в справі причин, які викликали підвищення ціни на каву. Ця комісія перебуває в постійному зв'язку з департаментом справедливості, і кожної хвилини може потягнути до карної відповідальності осіб, які зачинили в цій справі. Голова комісії Едвард Ф. Гаврі повідомив, що хоч і були морози в Бразилії, які знизили врожай плантацій, але все ж таки існують деякі позначки, що на підвищенні ціни на каву мав вплив і спекуляція деяких гуртовиків, що займаються довозом кави. Комісія має скласти звіт про свою працю. Справою подорожчання кави на каву цікавляться і конгресові комісії, а споживачі починають бойкотувати каву і перехідять до чаю. Бразильський консул пропонує американським торговцям, журналістам, конгресменам і робітникам похитати до Бразилії і переконаватися на місці, що причиною браку кави є мороз, який знищив кавові плантації.

Зменшилося число безробітних, що мають право на допомогу
Вашингтон. — З урядових джерел повідомляють, що в останньому тижні, який скінчився 23 січня, дещо зменшилося число осіб, які мають право на допомогу для безробітних. Це — перше зменшення кількості безробітних від жовтня минулого року. Департамент праці повідомляє, що на день 9 січня кількість осіб, які зголосилися на допомогу для безробітних становило 1,851,000. Це найменше число від травня 1950 року, і воно становить 5.5 відсотка всіх забезпечених робітників. Забезпечення від безробіття охоплює коло 36 мільйонів робітників (на 60 мільйонів робітників у ЗДА). Впродовж одного тижня (від 11 до 16 січня) 444,800 осіб подали заяви на допомогу для безробітних, це значить на 24,100 осіб менше в порівнянні з попереднім тижнем. Число безробітних в цьому тижні зменшилося в 37 стейтах, але надлишок в решті 11 стейтах не спричинило більшої різниці в загальному числі безробітних.

В АМЕРИЦІ
● Голконтери розвезли листи до Бріджпорту, Стемфорду, Сант Норвоку, Ньюарку, Нью Бронксу, Коммерсвилу, Вануду, Вуку, Плейфілду, Трентоу, Байт Плейнсу, Пілсентвілду й Ньюкерсу у стейтах Нью Йорк, Нью Джерсі і Коннектикут від Радіо Вільної Європи, які мають підписати місця управи і тим морально підтримати Хрестоносний Похід Волі.
● Продаж у департаменті військ хрестоносних військ в Нью Йорку обійшовся на один відсоток в порівнянні з цим самим місяцем 1952 року.
● Демократичні конгресмени твердять, що будівельна програма президента Айзенгавера менша, ніж пропозиція, що його мав лівий сенатор Роберт А. Тафт. Вони намагаються на те, що президент взагалі не радився з представниками Кон-

СЕН. ДЖОРДЖ ЗЛАГІДНОС БРІКЕРІВ ВНСОН

Вашингтон. — За п'ять хвилин після того, як Сенат почав дискусію над пропозицією сенатора Джана Брікера обмежити права президента укладати мирові договори, демократичний сенатор Волтер Ф. Джордж подав свою пропозицію у цій самій справі. Це було несподіванкою для всіх, і республіканський провідник Сенату Вільям Новаленд стримався від внесення своєї компромісної пропозиції. Сенатор Джордж злагідносно пропозиції Брікера, стилізуючи її так, щоб не могло бути сумніву, ніби кожний окремий стейт мав би право унеможливити мировий договір, що його укладав президент ЗДА. Пропозиція Брікера звучала так: "Договір стає дійсним внутрішнім законом ЗДА тільки через законодавчий акт, який зробить його правочинним". А сен. Джордж виправив її в та-

21 гарматних стрілів привітало президента Туреччини у Вашингтоні

Селаль Баяр, 70-літній президент Турецької Республіки, прилетів особистим літаком президента Айзенгавера "Колумбіна" з Нью Йорку на військове летовище у Вашингтоні, де його привітали делегати найвищих офіційних американських чинників під проводом віце-президента Ніксона і шефа об'єднаних військових штабів адмірала Радфорда. Згідно з церемоніалом для голов чужинських держав, турецького президента привітали салвою 21 гарматних стрілів і почесна гвардія, зложена з воїнів усіх родів зброї. Президент Айзенгавер ждав свого високого турецького гостя перед Вільям Домом, і коли турецький президент висів з авто, Д. Д. Айзенгавер зійшов швидко зі сходів йому назустріч і перший привітав сердечними словами в імені американського народу. У відповідь Селаль Баяр висловив свою вдячність і радість за запрошення, що його дістав був від "великого воєнки і державного діяча" Айзенгавера і за сердечне прийняття, а з ним зустрівся в Америці від першого свого кроку на американській землі.

Сенатська комісія прийняла закон про надання права стейту Гаваям

Вашингтон. — Сенатська Комісія Внутрішніх справ більшістю 12 до 3 голосів прийняла закон про надання права стейту ЗДА — Гаваям. Комісія залишила свій попередній проєкт, і погодилася голосувати окремо за правом стейту для Аляски, що має відбутися 4 лютого. Окрема

Великі маневри для вишколу в атомовій обороні

Вашингтон. — Команда Армії повідомила, що цього року в квітні і травні відбудуться великі маневри в Північній Кароліні, в яких будуть брати участь атомові зброї, як послугуватимуть атомовою зброєю, керуватимуть стрільнями та іншою зброєю. Армія

Рутер проти запропонованих Айзенгавером змін в законі Тефта-Гартлі

Вашингтон. — Голова Конгресу Індустріальних Організацій Волтер Рутер зізнався перед Сенатською Комісією Праці в справі 14, запропонованих президентом Айзенгавером, змін у робітничому законі Тефта-Гартлі, — і заявив, що уряд не дотримувався "солодких" обіцянок і своїми змінами це "погіршує цей закон". Рутер — це перший свідок, що зізнався проти проєкту Айзенгавера і сенатора Александера Смита. Він казав, що законопроект сен. Смита не усуває із закону Тефта-Гартлі тих постанов, які були звернені проти робітничих спілок, тільки "додає ще нові". Загальна поста-

нова теперішнього уряду до робітничих справ — це, мовляв, зводити до мінімуму конкретні протиріччя цієї пропозиції. Рутер виступив проти проєкту Айзенгавера, щоб робітничий голосуванням під урядовим доглядом вирішували потребу страйку. Він назвав цей проєкт засобом до ланцюга страйків та зворотом до реакційності, що підтримує підприємців проти робітників.

"АНАЛИ" АМЕРИКАНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ ПРО "УКРАЇНУ ПІД СОВЕТАМИ"

Філадельфія. — "Анали" Американської Академії Політичних і Соціальних Наук опублікували в своєму виданні за січень 1954 р. довшу редакцію професора Принстонського університету, д-ра Івана Рететаря, на видану минулого року кошти і старання Українського Народного Союзу книжку проф. Клаєнса Менінга: "Україна під Сове́тами". У висновку цієї ре-

ДОДАТКОВОЮ КАТОРГОЮ ОБХОДЯТЬ ПЕРЕЯСЛАВ В УКРАЇНІ

З нагоди 300-річчя Переяславської угоди, Москва заставляє населення України до цієї більшої каторги, змушуючи людей "перевиконувати план" продукції. На фото, зроблене в останньому Річардом Едленом, одному з сім'ї редакторів студентських газет, що відідали Совєтський Союз, видно дві обв'язані жінки на вулиці Одеси.

ПЕРЕЯСЛАВСЬКІ СВЯТУВАННЯ В СОВЕТСЬКОМУ СОЮЗІ ТРИВАЮТЬ

ГОЛОВНІ УРОЧИСТОСТІ ВІДБУДУТЬСЯ В ТРАВНІ: ПРОТИРІЧЧЯ МІЖ ПРОПАГАНДОЮ І ДІЙСТІЮ

(ЛП). — Святування в СССР 300-ліття Переяславської угоди не закінчилося в день його підписання, 18 січня, а триватиме до травня. У травні відбудуться головні урочистості. На травні в Москві заплановано величезну сесію Верховної Ради РСФСР, а в Києві таку ж сесію Верховної Ради УССР. Приїжді Акадмія Наук СССР скличе зборання академії, присвячене 300-літтю "возз'єднання" України з Росією. В Києві відбудеться ювілейна сесія Академії Наук УССР. В травні в Києві відбудеться військова парада і демонстрація трудящих. Будуть випущені поштові марки і нагрудний значок. Академія Наук СССР випускає в трьох томах збірник документів під назвою "Возз'єднання України з Росією". Рада Міністрів СССР постановила спорудити в Москві монументальний пам'ятник на честь возз'єднання. — Рада Міністрів України постановила "розпочати в 1954 році будівництво нового будинку Київського університету імені Шевченка." По селах і містах республіки в травні будуть алаштовані масові гуляння. До місяця травня на території СССР в різних формах вестиметься пропаганда "дружби народів". Совєтська преса друкує повільно матеріал, присвячений цій "дружбі і возз'єднанню". 12 січня совєтські часописи надрукували "Тези про 300-ліття возз'єднання України з Росією (1654-1954 рр.)", складені Центральною Комітетом Комуністичної партії Совєтського Союзу. Ці тези, що зводяться до двох сторінок газетного формату, містять в собі переказ української історії в тенденційно-фальшивому настанові. В кожному абзаці повторюються ті самі фрази про прагнення українського народу об'єднатися з російським.

Тези уперто доказують, що Україна є "самостійною соборною державою". Там написано: "Після возз'єднання всіх українських земель Сов-

на спонтанне відродження України та могутній розвиток української культури, з одного боку, і драконіські заходи московських окупантів, щоб припинити той процес при допомозі поліційного терору та народодиверсії з другого боку.

Прихильну рецензію на книжку проф. Менінга, з підкресленням важливих моментів з'ясованої в ній боротьби українського народу за незалежність, надрукував так "Квартальний Перегляд Книжок З'єднаних Держав".

АЛЬЯНТИ ВІДКИНУЛИ ПРОЄКТ КОНФЕРЕНЦІЇ З КОМУНІСТИЧНИМ КИТАЄМ

ДОЛЛЕС, ІДЕН І БІДО ОДНОСТАЙНО СПРОТИВИЛИСЬ ДЕМОНСТРАЦІЙНОМУ ВНСЕВКОВИ МОЛОТОВА. — МОЛОВОТ ЗАПРОПОНУВАВ ДРУГУ КОНФЕРЕНЦІЮ ЩЕ ПОКИ ПЕРША НІЧОГО НЕ ПОЛАДНАЛА

Берлін. — На третьому з черги засіданні Берлінської конференції державний секретар Дж. Ф. Доллес рішуче відкинув в імені всіх трьох західно-альянських учасників пропозицію Молотова відбутися в місяці травня конференції 5 великодержав з участю комуністичного Китаю. Доллес заявив, що ЗДА і напевне також Франція та Англія нічого не мають проти переговорів зичайним дипломатичним шляхом в усіх справах, що їх хоче порушити уряд СССР. У висновку своєї короткої заяви, Доллес поставив вимогу — не приймати ніяких постанов щодо першої точки існуючого денного порядку (питання участі комуністичного Китаю в конференції 5 держав "для зладження міжнародного напруження"), а перейти до наступної точки, себто до справи Німеччини. Найважливішим аргументом Доллеса була пригадка, що ця конференція скликалася для вирішення двох головних справ: Німеччини й Австрії. Було б смішно, сказав Доллес, пригадуватися вже тепер над другою конференцією, коли теперішня конференція ще нічого не зробила.

Особлива позиція Франції на Берлінській конференції

Берлін. — Політичні обсерватори й спеціальні кореспонденти закордонної преси, які з'їхалися у зв'язку з Берлінською конференцією, одностайно стверджують, що найважливішою позицією на конференції має делегат Франції Жорж Бідю, на відміну від його ролі на Бермудській конференції. Діється це тому, що і Молотову і двома західними представниками (Доллесом і Іденом) залежить на приєднанні собі Франції. Загально відомо, що найголовнішою ціллю приїзду Молотова на конференцію до Берліну є не бажання миру в Європі й світі, а бажання

Австрія хоче ввійти в Раді Європи

Відень. — Не зважаючи на становище Молотова, що зв'язує Австрію з Європою означає у практиці наближення її до нової злуки з Німеччиною, — обидві австрійські керівні й коаліційні політичні партії, християнсько-народна і соціал-демократична, закликали уряд перевірити умо-

Прокомуністичні неповоротці від'їхали до Північної Кореї

Токіо. — 325 південних корейців, 21 американець і 1 англієць від'їхали до Північної Кореї. Комуністи формально перебрали їх від Нейтральної Комісії, як своїх полонених і вони дали своєму полону волю, що вони мають американську армію.

В СВІТІ

● Колишній "ас" німецької військової розвідки, полковник Леутста Скортен, який виступав був Муссоліні, коли його схопили італійські противники під кінець другої світової війни, — діваст пропозицію викупити за півтора мільйона доларів колишнього султана Марокко Бен Юссуфа з його заслання на Корсику. Дізнавшись про це француз, мерцї вивели султана, правдоподібно на Мадгаскар.
● Моше Шерет, новий прем'єр Ізраїлю, дістав в парламенті застерєження на цьому становищі 75 голосами проти 23. Проти нього голосували ліві крайньої правни і ліві.

ЛІСЕРПІТРА МИСТЕЦТВО РОЗВАГА

УСПІХИ ТА НЕДОЛІКИ

Суголовками II-ї Мистецької Виставки Об'єднання Мистців України у Америці

Не берегами — маргінесами, а суголовками й межею треба підходити до цієї нивки — другої мистецької виставки, що її влаштувало Об'єднання Мистців України в Америці, відкриття якої відбулося 26 грудня м. р., у залах Українського Літ.-Мист. Клубу в Нью-Йорку. Така ця виставка, якась „костюбана“, так відбився на ній американський пошпих наших дбайливих, але „позамистецьких“ заправдованих організаторів цієї виставки, така вона імпрізована й нерівна, що не знати: з якого боку підходити до неї! С на ній прецизні і цінні самоцітні, с й значайні блискітки, а с й речі аж нічим нецікаві та безвартні. Деякі ж мистці тримають у своїх робітнях вартісні твори, а на виставку дали такі речі, що просто дивуєшся: заглузував собі мистець із себе самого чи із громади? Інші ж мистці дали, на їх думку, найкраще, що створили в 1953 р., але ці твори нещасливо розмістилися, — з поспіху і недбайливості, чи...? Деякі експонатів узагалі в католозі немає.

Проте, поминувши всі ті волні й неволні недоліки, ця виставка виявляє живучість нашого мистецтва, і то тут у Нью-Йорку, на найголоснішому міжнародному мистецькому базарі світу. Ми бачимо праці й осяги, зусилля і розвиток лише 37 наших мистців, що взяли участь у цій виставці. А який би то був позитивний вплив нашого мистецького життя і осягів, якби так усі наші мистці ЗДА — а це якби так і Канади! — були взяли участь у цій виставці? Ось, над цим наші компетентні чинники повинні б на майбутнє призадуматися, взявши під увагу: організаційні засоби, час, репрезентативне місце для виставки і добір об'єктивного, статочного й відповідального виставкового журі.

Тепер, із увагою перейдімо до залах виставки, зупинимося перед нашими світочами мистецтва, перед нашими старими й довголітніми приятелями, яких усе життя поспіхом мистецтва, для яких мистецтво не с ніякі „від праці“ вільні хвилини, бо ці наші світочі мистецтвом живуть, терплять ним, радіють і горять ним.

Ось, Михайло Мороз! Бачимо його три твори: „Портрет дружини“ — під фреску, „Морський мотив“ — студійний, „Красвид із Кетскіл“ — усі олією. Перше, витримане незвичайно тонко у шляхетному тоні. В сучасному нашому мистецтві таких творів у тій добрій, що мала й має свою тривалу славу й вартість, французькій манері і золотого імпресіонізму — у нас немає. Мистець, який досі давав нам наші осягні-прозорі гірські струмки, річки, водопади, дає нам тут морський мотив. Сміливо, по своєму дивамізує цю красу й силу природи, — зручно і з глибинним розумінням використавши свою вимову і багату палітру, — прегарно згармонізувавши мить нерозривності моря з берегом, який своєю неперушністю ще більше експресіоніст хвилю. „Красвид із Кетскіл“ — справжній молитва просторів в золотисто-жовтих барвах. У красвидах узагалі М. Мороз показує нам усе свою душу, темперамент, серце. Він постійно, хоча б і в горах Кетскіл, у кольориті тримається українського іконостазу нашого ренесансу; а далі, гуцульських каптурів, фот, стяжок і тону флюорів в просторах. І в цій — Михайло Мороз єдиний український мистець імпресіоніст світової марки. Він своїм красвидам може надати ще тіліяністського тону, може поглибити й аристократично „згустити“ кольорит, може надати цим красвидам нашої старовини, — за св. Софією у Києві, за українськими фресками на Вавелі у Кракові, — снаги, але його красвиди завжди будуть найглибшою, найгарячішою і єдиною у нас молитвою до Бога і до Його Краси.

Милу несподіванку чинив наші громаді й нам приятель Юліо Бутманюк. Дав він „Портрет“ (олія), у якому з радістю вітаємо нашу „стару воїну“ УСС, що також усе своє життя віддав мистецтву. Портрет — сміливий рисунок майстра лінії, втриманий у тоні, незвичайно виразистий поглядом: таким поглядом на старості літ глядіть на світ старий Еврпід!

Микола Бутвич, — дав олію, темпера, акварелю і графіку. Бачимо, що він далі тримається невизначеного джерела українського побуту, де-монології, нашого старого гуржору, що його дуже майстерно висловлює рисунком і кольором. Правда, його дві акварелі — „Веселка на морі“ і „Хвилі“ — говорять про його віртуозність і в цій трудній техніці. Але наша громада волею його „Шедрик-Шедрик“, бо він по-мистецьки виконавний і своєю темою постійно наближає нас серцем до батьківщини.

Петро Холодний своїми працями: „Осінь“, темпера, „Купці“ і „Рибалки“, олія, знову показав нам постійно живий аристократизм у лінії й кольорі. Тут окремо треба підкреслити „Осінь“, цей твір бо спертий на нашу стару мистецьку традицію, а висловлення по-модерному й по-українськи. Духом дуже наближає нас мистець до тих наших давніх-давніх ікон княжої доби. У цьому наш мистець неперевершений.

Мистецькою школою, духовним вихованням, розумінням мистецтва наближається до Петра Холодного і Петро Мегик, якого, проте, психологічний підхід до своїх тем дуже притаманний тільки йому. Ось, його „Мертва природа“ (олія)! Скільки вона дає життя, делікатності в рисунку і снаги в барві.

Бачимо й Миколу Анастасівського, що своїм „У долині Королівського озера“ (олія), показав нам свою багату палітру. Петро Андрусів, дав три праці олією і прикував нашу увагу „Портретом мужчини“. Праця по-важна і гідно заложена, по мистецьки викінчена. Але щонайменше, що ми сподіваємося побачити на виставці ті праці мистця, що в них є характеристична мистецька снага і сить кольорит. Багато своїх праць виставив Янів Гніздовський. На нашу скромну думку, ніодна з цих праць не говорять про останні, ті правдиві, осяги мистця, що він належно зробив у мистецтві. Ще найбільше позитивно і підкреслено промовляє до нас графіка „Перед дзеркалом“. А „Кукурудза“, „Весна в лісі“ і „Скринька з помаранчаним“ навіть такому, що б не знав мистця і його праць у мистецтві й надто — в сучасному мистецтві, говорять так: це виконав майстер рисунку і барви. Але хотілося б побачити децю іншого, вимовнішого. Зустрілись ми врешті з Марією Гарасовською — Дациши. У своїй скромності дала вона лише дві праці олією. Порівнявши їх із її працями, що ми їх бачили, що трохі не шість років тому, побачимо, що в „Доріжкою у лісі“ дає вона нові мистецькі осяги у поглибленні кольору. Фізично викінчені шляхетною технікою, темпера, дала дві праці Олія Дациши. Культурну й тонку викінчену працю дав нам Дам'ян Горяткевич („Осінь, квітні“). Сам за себе не побаб, — а шкода! — бо дав тільки дві, від легкого руки викінчені на стор. 4-й).

КУЛЬТУРНА ХРОНІКА

ВІДКРИТТЯ СТОЯНКИ ВЕРХНЬО - МУСТЬЕРСЬКОЇ ДОБИ НА КРИМУ

Як повідомляє українська підсвоєська преса, недалеко від Бахчисарая (Крим), в печері „Старосілля“ археологи зробили важливе відкриття. В одному з розкопів, на глибині 70-90 см. нижче від сучасної долівки печери виявлено залишки кістяка людини. Там знайдено кременіне знаряддя мустьєрського віку (одної з найдавніших і теж першої культури), як теж кістяк залишки четвертинної фауни, м. ін. диного осла, бика, ведмедя. Викликана на місце знахідки комісія „Інституту етнографії Академії наук СРСР“ (не Академії Наук т. зв. Української ССР!) встановила, що це одностарова стоянка верхньо - мустьєрської доби віддаленої від нас щонайменше на 40 тисяч років.

Згідно з повідомленням місцевої совської газети російською мовою „Кримская правда“ цією знахідкою займалася президія Кримської Філії Академії Наук СРСР на окремому засіданні.

50 РОКІВ ЛЬВІВСЬКОЇ КОНСЕРВАТОРІЇ

Микола Колесса, син відомого українського етнографа і музиколога Філарета Колесса, тепер під совським режимом директор „Львівської державної консерваторії“ і „заслужений діяч мистецтв УРСР“ відмітив у „Радянській Україні“ окремою статтею ювілей „Львівської державної консерваторії“ ім. Миколи В. Лисенка, колишнього до 1939 року Музичного Інституту ім. Лисенка. З статтею поза нападками на „представників буржуазного націоналізму“, які тягли українську музичну культуру до шкільня перед буржуазним Заходом“, довідуюсь, що до „скаду педагогічного колективу Львівської консерваторії“ включилися російські музиканти з Ленінграду і Москви, які багато зробили для її подальшого зростання. Між педагогами консерваторії згадує М. Колесса — себе, С. Людвевича, А. Солтиса, „лауреата Сталінської премії“ А. Кос-Анатольського, Р. Сімоновича, С. Павлюченка й А. Теплицького. Про конкретну роботу Консерваторії довідуюсь тільки, що за післявоєнний час (значить роки 1945 - 1953) „консерваторія підготувала до самостійної музичної діяльності понад 200“ учнів.

У зв'язку з цим треба пригадати, що Вищий Музичний Інститут ім. Лисенка у Львові, перетворений совською владою на консерваторію, засновано заходом Миколи Лисенка в 1903 році. Він охоплював в умовах польської окупації всі відділи музичної консерваторії в трьох ступенях науки. В Інституті працювали 23 вчителі (в 1930 роках), учнів пересячи кожного року було 200. Інститут мав 7 філій — у Дрогобичі, Перемишлі, Станіславові, Коломиї, Стрию, Тернополі і Яворові й видавав свій журнал „Музичний Вісник“. Коли порівняти ці дані з „досягненнями“ воєнськими М. Колессою, то треба стверджувати не про грес, а такі відставання музичної культури на Західній Україні в умовах совського поневолення. На такий стан впливав безсумнівно „тісний творчий зв'язок“ теперішньої консерваторії „з музичною культурою великого російського народу і той дух пролетарського імперіалізму, який панує в консерваторії“ (слова М. Колесса).

ОРГАНИ „СПІЛКИ РАДЯНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ УКРАЇНИ“

З закликом до передплати совських журналів на 1954 рік довідуюсь, що „Спілка радянських письменників України“ видає під сучасну пору такі часописи й журнали: „Літературна газета“ — тижневик — українською мовою, „Советская Украина“ — літературно - художній і громадсько-політичний журнал (місячник) російською мовою та „Вітчизна“ — літературно-художній і громадсько-політичний журнал (місячник), українською мовою.

ВИСТАВКА УКРАЇНСЬКОЇ ПРЕСИ І КНИЖОК В БУЕНОС - АЙРЕСІ

Цю виставку відкрито в суботу 5 грудня в Централі „Відродження“. Відкрив її голова Централі п. Ів. Чарнецький, який подякував при цій нагоді всім тим, а особливо

РОЗДАЧА НАГОРОД

У п'ятницю, 15 січня 1954 року перед доповіддю проф. В. Січинського в Л.-М. Клубі відбулася роздача нагород, призначених Українським Інститутом Америки чотирьом мистцям, творі яких вибрало окреме журі на виставці мистецтва, графіки і скульптури в залах Л.-М. Клубу в Нью-Йорку.

Вечір відкрив голова Клубу і Об'єднання Мистців України в Америці скульптор Сергій Литвиненко, вітаючи колег-мистців з успіхом та передав слово віце-президента Укр. Інституту Америки панові Платонові Стасюкові.

Пан Платон Стасюк висловив подяку журі за переведену працю розділення нагород, привітав нагороджених мистців та під оплески присутніх на залі роздав нагороди у формі чеків на 250 доларів.

Другим, з черги, потягненням Українського Інституту Америки, яке слід гаряче привітати, є визначення на 1954 рік п'ятьох стипендій для української студентської молоді, на суму 3,250 дол.

Між ними, одна стипендія для студента пластичного мистецтва (малювання, графіки, скульптури) в сумі 750 дол. Оголошення про умови на одержання стипендії було в щоденнику „Свобода“ з дня 8 січня 1954 р.

Вітасмо світлі почини праці Українського Інституту Америки та бажаємо дальших успіхів.

Мистців та під оплески присутніх на залі роздав нагороди у формі чеків на 250 доларів.

Другим, з черги, потягненням Українського Інституту Америки, яке слід гаряче привітати, є визначення на 1954 рік п'ятьох стипендій для української студентської молоді, на суму 3,250 дол.

Між ними, одна стипендія для студента пластичного мистецтва (малювання, графіки, скульптури) в сумі 750 дол. Оголошення про умови на одержання стипендії було в щоденнику „Свобода“ з дня 8 січня 1954 р.

Вітасмо світлі почини праці Українського Інституту Америки та бажаємо дальших успіхів.

Мистців та під оплески присутніх на залі роздав нагороди у формі чеків на 250 доларів.

Другим, з черги, потягненням Українського Інституту Америки, яке слід гаряче привітати, є визначення на 1954 рік п'ятьох стипендій для української студентської молоді, на суму 3,250 дол.

Між ними, одна стипендія для студента пластичного мистецтва (малювання, графіки, скульптури) в сумі 750 дол. Оголошення про умови на одержання стипендії було в щоденнику „Свобода“ з дня 8 січня 1954 р.

Вітасмо світлі почини праці Українського Інституту Америки та бажаємо дальших успіхів.

Мистців та під оплески присутніх на залі роздав нагороди у формі чеків на 250 доларів.

Другим, з черги, потягненням Українського Інституту Америки, яке слід гаряче привітати, є визначення на 1954 рік п'ятьох стипендій для української студентської молоді, на суму 3,250 дол.

Між ними, одна стипендія для студента пластичного мистецтва (малювання, графіки, скульптури) в сумі 750 дол. Оголошення про умови на одержання стипендії було в щоденнику „Свобода“ з дня 8 січня 1954 р.

Поль Коловецький

КРУТИ

(Світлий пам'яті Крутиських героїв)

Тож не хмари чорні крили снігові рівнини,
Не татари йшли на здобич в землі України —
З Москвичини большевицьких диких орд навали
Молодую Україну багнетом вітали.

„Гей, юнацтво, — клич лунає — молоді в'рлята!
На підмогу вас гукає наша рідна Мати.
Хижі круки із півночі летять саранною.
Не соромо ж честь козацьку! Станемо стіною!
Мертві сорому не мають! Нумо ж всі до зброї!
Кров за кров! І меч на меч! Життя — чи смерті в бої!...“

Хутір впав... палає Бахмач... підставляють груди
Неприміти, вкриті снігом, малесенькі Крути.

Зупинилася навал, ревує людожер:
„Вий, хохлячина саздала гдє для нас бар'єри!
Пагаді гремучья контра! Падайгут матроси —
Ми покажем „самостійність“! Ми вазьмоу вас в
[штоси!...“

Боронили соколята підступ до столиці,
Поливали сніг пухнастий краплі криваві.
Вили люто й відбивали ту лиху навалу,
Не чекаючи зі сходу шаленого шквалу.

Райтом сполдох. Сурмлять сурми. Здійняли тривогу:
„В бій, козацтво! Всі в окопи по боках дороги!...“

Затріщали скоростріли, гукнули гармати...
Пекло вмило навколо Крутів стало танцювати.
„Проти дикої навали — горсточка з Тризубом!
Що ж чекає їх завзяятих, соколятколюбих?..
Чом же вітри-вістоники вшухли в цю годину?
Чом вони не застерезуть про удар у спину?
Чом вони й не підкажуть, що москаль вже в Крутах,
Що орлята молоденькі попадуть у пута...“

Відбивається юнацтво, залігши в окопах.
Ворогів поперед ними лежать цілі копні.

„Оце ж тобі, врака сило, — та й за Україну!
Щоб не лізли плондрувати нашу Батьківщину!...“

День знемігся, йде на спочин, плыве ніч на зміну.
Відступають і орлята снігом покоління.

Вдома... рани дошкулюють... але йдуть веселі.
Ось садки уже крутинські і вбогі оселі.

„Хто це там поза тинами?“ — куриний гукає.
Стали... ждуть... і раптом безліч пострілів лунає.

„Ур-ра! Ур-ра!“ заревіло військо москвичів.
„В бій багнетний, кроком руште! Слава Україні!“ —
Пронеслася куриного остання команда.
І юнацтво, наче буря, ринуло на банду.

Ой, ви ж дітки, соколята, лицарі-герої!
Що присягались вашим немкам з нагоди такої?..
Чи гадали вони біди, як ви йшли під Крути,
Що положить вас на полі московська отрута.

Цілу ніч бенкетували з ЧЕКА комісари,
Шукаючи вєсоди бранців для люті кари.
А на ранок, як світало, двадцять сім орляток
Край села копали яму — собі теплу хату...

Встановили їх чекісти, пов'язавши руки,
І зі злости гергонали, як ті жиди мруки:
„Принявайте власть советов, самостійна гадость!..
Може бить і пощадім вас матерям на радість“.

Всі мовчали. Та ось раптом, як говорять Крути,
Віля мий загриміла пісня незабута —
„Ще не вмерла Україна і слава і воля...“

Аж весною, як сніг білий вже зійшов із поля,
Розшукали громадою і знесли до купи
Коло Крутів москалями шматовані трупи.
Не залишилися у полі тіла соколяток —
Привезли їх до Києва над Дніпром ховати.
Поховали урочисто, по звичаю віри,
На старинним кладовищі Аскольда і Дири.

Відтоді шумлять піснями немирючі Крути,
І тримають в людях пам'ять про навалу люту.

проф. П. Самоверському, що своєю невтомною працею прислужився до вшанування такої гарної виставки.

А виставка дійсно гарна. Займає вона дві великі кімнати, і експонати розложено по столах під стінами та на одному головному столі посеред більшої кімнати, а також розвішено їх на стінах. Бачили ми тут відділи: Церковний (Української Католицької і Української Православної Церков), Визвольних Зма-

гань, Науковий, Пропагандистський, Дитячий літературний і т. д. Видання Б. Айресу мали свої окремі столи. Помітіли були деякі цілюваті унікати, як перше видання „Запорожців за Дунаєм“, Атлас історичних малюнків Тихомирова, річник „Вісника Союзу Визволення України“, всім томі великої „Історії України - Руси“ проф. М. Грушевського і багато інших рідких видань.

— А мого взяли таки за нього самого, та ж він того й тікав, бо знав, що з ним буде. І щоб то я мала такого чоловіка, що „моя хата з краю“? Коли я сама п'ять років головою в Союзі Українок була?!

Вони не бояться тут нічого, ці люди, ці жінки, їм уже „все одно“. А втім, їх тут ніхто і не підслуховує, вони й так нікому непотрібні баракло: родини арештованих.

А жінка не вгаває:
— А дивіть, ота-о, з-під Рави, за таким ходить, що він укупі з тридцятьма на той бік тікав. І не голіруч, не гадайте! Рушники мали при собі і гнати. Кому поваля, а кого ввіймали. Таке вже щастя.

Марія глинула в бік тієї з-під Рави — вже не годна відірвати очей: біле-біле лице і чорні-чорні очі під шнурочками брів, напрохот гарна. І вдягнута немов про свято, в чорному об'ятому каптані та в чорній хустині — висока, інша якась від усіх. Марія припихається в той бік і ось вона вже коло тієї жінки.

— Щось я вас тут ще не бачила, — заговорює Марія здалеку і дивиться в те обличчя, ще чистіше, ще гарніше зблизка. Молодиця здригнулася, наче її збудили, і тихо проказує:

— Я йому ще не багато подавала.

— То його лиші недавно забрали, вашого, чи як? — допитує Марія, так її хочеться зайти з жінкою в розмову.

Молодиця чогось спалахнула, відкинула голову і дивиться на Марію з-під своїх довгих вій. А тоді каже:

— Тут уже чогось усі знають, то й ви, певне, знаєте, але це хочете вчуті від мене. А воно таки так, тікав зі зброєю в руках, не сам, а багато їх, і ввіймали. Таким — передати нелегко.

— Та чого ж ви його на таке пускали?! — аж криком вирвалося в Марії.

Жінка дивиться тепер на Марію, як дивляться на малю, нерозумних дітей. Вона навіть усміхається.

— Я сама йому казала тікати, знаєте? Ви гадаєте, що можна те лихо, що тепер, переспати? То, жінко, такий час настав — вона не усміхається вже, вона говорить якось (Закінчення на стор. 4)

Василь Кравчук (мол.): Етюд Головки

ПЕРЕДАЧА

Жінці під в'язницею присвячує Авторка

— Ідіть уже, мамуню, йдіть, — казав Василько, підігачаючи штани на худому животу, — а вже напам'ять знаю, що мало робити: відігати Оленку, нагодувати борщем і картоплею з печі, курам насипати посіду, а якби вас не було до вечора, то загнати їх до курника.

— І до гурбик трісок докидуй, пам'ятай, а якби тобі не стало тих, що в снігах, то маси ще у дровитні. А якби було студено в хаті, то вдягати ще Оленку в татів каптан, отут, на лаві. А хліб їкте потрошки, аби вам до вечора вистачило.

Марія ще раз обкинула оком хату — по кутах снувалася ще нічні присмерки, сонце потілки збиралося сходити, — і, закинувши собі на плечі тлумак, вийшла, тихо припираючи двері: хай поспить це дитина, ще добре напачється, не вледивши матері.

Надворі морозець, земля уже тверда й тут, в їхньому куті, і Марія прависко голими городами, де стирчать стовбурі капусті і темніють купи невідбраного картопліни. Аж ось уже й тріт, що веде з Перемишля аж у сам Львів. Шлях стелється перед Марією рівний і довгий-довгий, якийсь безконечний, але Марія знає, що йому буде кінець, не раніше і не пізніше, як за дві години: вісім кілометрів з гаком до того Львова.

Біжить у далечині, похитуючи безлітними верхами, придорожні тополі, і разом з ними біжить назустріч містові Марії думки. Ходили туди, удвох з Оленою, на храм до святого Юра та й дістали благословення від Митрополита; ходили дивитися на дівочі й парубочькі вправи на рівній, як зелений сідл, площі Сокола Батька, аж по той бік міста, чи до Лугового Городу під веселими горбівками Вульки. А верталися з гостинцем для дітей та й для баби, що їх

Марія недавно сама ховала, царство їм небесне! — верталися з якоюсь радісною силою у молодім ще тілі. Гейби тільки що побрелися... Так недавно то було, лиш мало що більше, як один рік тому!

Марія зупиняється, скидає з плечей мішок на купу зморклого листя і, розтібувши каптан, смагає за пазуху. Вона знає, що він тут, у неї на серці, цей малий згорнутий учтерво і зв'язаний у хустину папірець, а проте вона мусить це раз піднятися на нього. Цей папірець, то її ключ до Оленки, то її право передати йому чисте шмаття і тютюну, а може навіть хліб?... Як Пан Біл допоможе, а чортяки не покажуться та не заборонять передачі — бо й таке бувало.

Марія мандрує далі. Сонце вже вилізло з-за обриву, біліє якесь і невизнане, як той світ Вожий цілий тепер. Сніг, що випав цієї осені так рано, зліз геть-чисто, і обабіч дороги рудіють толі стерні — не видно ніде, щоб зеленіла озимина. Кому хочеться сіяти, як не знати, що буде?

Люди кажуть щось про колгоспи, та й що мусиш туди йти, а то вивезуть тебе у світ-за-очі, бо ти „куркуль“. Марія знає одне: якби вони були разом, то все воно якось би було, що людям, те й їм, пережильці люди панщини, та й це якось переживуть. А от самій їй з дітьми та з тою журбою, що їсть її вдень і вночі... І знову Марію бере досада на Оленку: і пощо він брався за ту кооперацію? То через неї все те нещастя.

Поки він був тут, то все було так, наче й не могло бути інакше: так було треба, і він так робив. Взяв був за ту кооперацію, хоч сміялися з нього, було, спочатку, хоч платив свої гроші за якийсь перестояний крам, не вів і не спав — аж поки люди зрозуміли, що то їх, своє власне. А потім, — ой, як же воно краще було потім, як усе пішло, пішло!... Директора з міста приїздили, хвалили й Оленку й дякували, в селі стали його шанувати, до Виділу Просвіти вибирали і до церковного Братства, хоч який молодий. І що з його всього? Прийшли ті, і все, що було добре, хоч і кололо в очі полякам, — стало через ніч погане і страшне. А якби так, справді, він не був брався за ту кооперацію? От, інші чоловіки дома, платять усім драчі, бо пла-

тять, таке їх право, тих, що прийшли, і Марія мусить платити, від рота дітям відбиває, останні лахи зі скрині випродує. Але таки інші люди якось дихають, інші жінки мають чоловіків, а діти батьків. І що кому тепер з тої кооперати, що за неї забрали й Оленку, а вона залишилася сама з дібними дітьми? І дні її трудні та й журливі, і ночі її довгі та й холодні, нема його коло неї, нема і може — вже й не буде... І сам таке зробив, на свою та на її голову.

Марія стояла під ворітним корпусів замарштинського гарнізону і тиснула рукою замерле серце: тут не було нікого. Не було людей і на протилежному боці вулиці, коло під'їзду в жидівський будинок, де вони збиралися тоді, коли злощастний енкаведист-вартівний відгоняв їх з-під в'язниці.

Трохи очулявши, Марія побачила оподальк, при вході у вузький провулок, декілька жінок і побігла туди. Слава Богу, тут були люди, вони заповнили вже увесь провулок і стояли збиті акупу, перед бичими ворітми в'язниці — це туди, певне, передаватимуть передачу. Марія пристала до задніх.

Стоїть Марія і розглядається за знайомими. Вона тут, наче у себе в хаті, а то ще й певніша, немов би добилася до своєї громади, до своєї родини, що її довго не бачила: саме місяць тому. І, хоч нема чомусь знайомих між ними, що коло неї, то всі ті люди близькі Марії, бо у всіх їх те саме, що в неї, горе. Вона їх розуміє, а вони її.

Ще нові жінки й чоловіки надходять, за Марією густішає людей, і від цього їй здається, що це вона підійшла вперед. З одностайного гулу голосів Маріє вухом виловлює окремі речення, розмови.

— П'ять місяців не могла знайти його, — каже якась тонка, як соломинка, пані, що раз-у-раз переказує з руки в руку свою валізку і смікає лицем.

— А чого ж пан директор не зникнув у пору? — дивується панок, старий і трухлявий.

З другого

Антін Рудницький НОВИЙ ФАРС З МУЗИКОЮ В СОВЕТАХ

Вістка про нібито якусь зміну політики в справах музичної творчості в Советах, яку недавно подали американські часописи, повторюючи її за урядовими джерелами з Москви, здивувала не тільки музикантів, але й ширші кола. Тим легковірним, які в кожному найменшому порусі совєтського малого пальця вже бачать цілу руку витягнену до згоди, тим, що в найдрібнішому подвуді якогось вітерця зі Сходу, який в нічому не захитусь постійною совєтською політикою, вже передбачають великі зміни, — усім їм згадана часописна вістка здається якимось знаком звороту до свободи творчого духа в ділянці музичної культури. Для тих, що за розвиток музичного життя в Советах стежать віддавна й добре ознайомлені з такими, чи такими змінами в ньому, згадана вістка з тільки черговим фарсом, чи лабільним міхурчиком, який трісне при першій вагоді.

У великій статті, яка появилася в офіційному музичному органі в Советах, в „Совєтській Музиці“ в Москві, один з передових совєтських композиторів, вірменія Хачатурян, заявив одверто, що музична творчість, досі підчинена совєтській державній бюрократії й нею керована, мусить бути „свободною“. Музична творчість — мовляв — не може піддаватися накинній й насильно тематиці, зв'язаній з актуальною совєтською політикою тому, що творчий дух, чи пак талант, щоб творити щось вартісне, не може керуватися наказами „ггори“, такою, чи іншою тематикою, чи взагалі будь-якими вказівками й побажаннями.

Факт, що цю статтю написав, чи пак, що під нею підписав той самий Хачатурян, який в 1948 році, під час відомої „чистки“ совєтської музики, переведеної на приказ самого „найяснішого сонечка“ Сталіна, був головою Спілки Совєтських Композиторів, якої ідеологічні „хитби“ й „ухили“ совєтська влада безпальнично „доказала“ й той факт свідчить про повну згоду теперішньої більшовицької влади на все, написане в статті, чи навіть більше: на бажання цієї теперішньої влади, заманіфестувати назверх „лібералізацію“ совєтської музики.

Що ж трапилось, що вперше під часів більшовицької революції, вперше в історії совєтської держави, дозволено представникові музичних творців заявити публічно про все те, що в совєтській музиці з неписаним, самозрозумілим і очевидним законом від неспам'ятних часів? Невже це позначка якоїсь „орієнтації на Захід“, чи може доброзичливе, щире визнання власної попередньої помилки й спроба напівпіддати її?

Ні, — це ні те, ні те. Хвилює спроба змінити напрямки совєтської музики підкорити, мабуть, „конечністю“. Совєтська музична творчість, від яких традицій років цілковито підчинена політичній владі й із кожним роком гостріше й безоглядніше нею керу-

ІВАН ТИКТОР, УКРАЇНСЬКИЙ ВИДАВЕЦЬ

30 років тому почав виходити у Львові, спершу двічі на тиждень, часопис „Новий Час“. Він розрісся згодом у великий щоденник, другий, український щоденник у Західній Україні, поруч із „монопольним“ до того часу „Діло“, і став на чолі цілого ряду часописів та видань, що становили одно велике спільне видавниче, основником і організатором, власником і керівником якого був це недавній молодий український сівочий стрілець — Іван Тиктор. Поруч із щоденником „Новий Час“ виходив у Львові

ку тематику, усе вони були, і с, зовсім нежиттєздатні. Хто ж зміг би викресати в собі творче натхнення з приводу, напр., безмірної радості з закінчення засівної кампанії, чи стаханівських рекордів в ділянці виробництва сірників?

Великі російські композитори Прокоф'єв, Шостакович, Мясковський чи Хачатурян, не дуже журились тим жалюгідним нонсенсом і, здебільш писали, що хотіли й як хотіли. Але не завжди. Бо й вони мусили користися ліній партії. Наслідки були наглядні. Мабуть, найгірший твір Шостаковича — це його „жовтнева“ симфонія! Прокоф'єв зміг досить зручно вдатися свій послух вимогам партії, стягнувши в потяг творчості інвенції в тематику героїзму російського народу в мислившині („Олександр Невський“, „Війна й Мир“), дуже присмилюючи для совєтських властей. Але десятки й сотні інших композиторів, не такі великі, як цих кілька, згаданих вище, опинилися в такому положенні без виходу, що розв'язкою музики в Советах розв'язкою новий засіт, чи пак зведення його до неймовірно низького рівня. Новий напрям совєтської влади в справі музичної творчості мав на меті вивести цю творчість на кращу дорогу.

Що можна передбачити в майбутності? Мабуть те, що совєтські композитори, маючи тепер на це благословенство Кремлю, спробують творити вільно й, очевидно, використовувати усі надбання сучасної світової музики. Внаслідок того музика совєтських композиторів набере рисів цієї загальної — світової музики — й скорше чи пізніше знову опиниться під зажимом гнилої буржуазності, залежності від капіталістичних впливів і зв'язку з Вол-Стріт і з репресіями проти композиторів!

Фарси, які час від часу відгравуються в совєтському культурному житті, могли б бути справді веселими, коли б в їх основі не лежав глибокий трагізм творчого духа у цій творчій народів. І тому, як наша приказка каже, що „горбатого й могила не виправить“, як довго ця творча народів існуватиме, так довго існуватиме й музика, що сповідається справжньої зміни на краще в ділянці музичної — й будь-якої — творчості в Совєтському Союзі.

Нарешті вже й рогачка, і вже Марія на своїй дорозі додому. Іде Марія неспішним кроком звичних до далеких шляхів селянських ніг. Вітер, що зів'язав зі сходу, облісав її обличчя та здрисав з голови хустину, хліб у мішку муляв плечі. Але в Марії якийсь такий спой, вона така зібрана в собі та й силна, як не була вже давно. Як колись, ще тоді, коли Олександр був колом неї.

... І дітей у неї двох, думав Марія, так, як у мене. Моя Оленка та й мій Василько. А тата забрали, бо він так робив, як треба було.

Марія прочинила хатні двері і хвилину дивилася на дітей, що спали, обидвоє: Оленка на постелі, вкрита татовим каптаном, Василько — на землі, перед вигаслою піччю. Марія тихо ступила в хату і, скинувши мішок з хлібом на долівку, присіла біля Василька. Дивилася на його бок по повернуте личко і віднаходила в ньому Олексині обрис, його густі брови, з'єднані на перенісі, його круглі підборіддя з малим розділом посередині. Скинула каптан і легенько вкрила Василькові розхристані груди. Збудить його, як натопить у печі. Та він тут же прокинувся. Сів і, протираючи очі, ще заспанним голосом спитав: — Мамуно, ви вернулися? — І зразу, побачивши на долівці мішок та наминавши в ньому хліб, здивувався: — А хліба ви татові не передали?

— Тато не хтіл хліба, Васильку. Тато мають там хліба доста, а то, кажуть тато, буде мій гостинець Василькові. Аби він міцний і розумний ріс, мій сину, кажуть тато.

— Пой, мамуно, що ви говорите?! То ви бачили нашого татуня?!

— Бачила, сину, аякже, бачила, сьогодні мені дозволили, — каже твердим голосом Марія і додає це, подумавши: — А ти нікому не кажи, то не вільно. — Присясти Богу, не скажу! А які ж вони тепер, наші татуня, які вони? — питає Василько і пильно дивиться Марії у вічі.

Марія повертає погляд кудись перед себе і поволі, замислено проірає: — Таки, Васильку, дуже добрі та й дуже мудрі. Таки — понад усі люди.

тик видавничого діла в роках між двома світовими війнами у Західній Україні, І. Тиктор намагався продовжувати його в кожному часі й у всіх обставинах, в яких опинявся. За німецької окупації працював спершу, як директор Українського Видавництва у Кракові, потім заснував своє видавництво у Рівному. Протягом цієї видавничої діяльності в найбільш несприятливих умовах на еміграції в Австрії, видаючи бодай святочні картки та маленькі книжечки практичного змісту, кожна неможна було нічого більше. Переселившись у 1949 році до Канади — своєю енергією, шпестістю, глибокою вірою у користь і користь українського друкованого слова і подивляючись особистою робітністю покладав до життя нове видавництво, що під фірмою „Клубу Приятелів Української Книжки“ випустило вже 18 книжок белетристичного змісту, повістей і оповідань, від 128 до 160 сторінок друку. Однак завершеним цієї пошитою 30-літньої видавничої діяльності Івана Тиктора з видання вже на канадському терені двох монументальних творів: перевидання цілком \$30,000 доповненої „Великої Історії України“ на 1,000 сторінок друку, і мало меншої і менше коштовної „Історії Українського Війська“, так само доповненої історією українських військових формацій аж до наших часів (включно з УПА).

Це велетенський дорібок українського друкованого слова і велика заслуга для української культури. Але має Іван Тиктор ще свою цілком окрему заслугу. Він передусім — популяризатор. Вийшовши сам із народу, поставив собі за ціль притягнути до друкованого слова найширші маси народу — селянство і наростаючий український міський пролетаріат. І це йому напричуд удалося. Величезною заслугою Івана Тиктора є те, що він привично західно — українського селянина, і то однокореного старшого віком, молодяка і посталу за Польщу нову верству селянської інтелігенції — масово читати рідну газету і спровадити на село книжки у такій кількості, як цього ніколи в Галичині раніше не було. Можливо, що цей гін до популяризації відбивався інколи некорисно на деяких виданнях, не вважаючи на фаховість авторів чи редакторів, — проте у сумі ця популяризаторська місія дала чудові плоди.

З приємністю зупиняємось біля скульптури. Вона, як творчість, на цій виставці краще згармонізована, виставляючи вона продумано й масовіше цілі. Сергій Литвин, виразистий і культурний у своїх ліричних „Квітах“ Мирон Вільницький. — Цікавий і в композиції передуманий та опрацьований у кольорі Михайло Мирон у „Акварелі“ — Незвичайно поривний, теплий кольоритом Василь Кричевський (мол.), зокрема його „Етюд голови“ і „Ранок у Сєрп“.

Хитрий, працьовитий, з усім позначками мистецької неспокійності с і Богдан Божеський. Не с він ще вільний від посторонніх впливів, — байдуже, чи це Кіріно чи, як кажуть, інший Шагал, — проте мас мистецької задатки йти мистецтвом шляхом вперше. Мистець, що дає таку річ, як „Молитва“ (акварель) — с на добром шляху, якщо... не зблудить.

Деякою несподіванкою блиснув і Роман Павловський. Мистецької особистості ще в ньому, в його виставлених картинах, не зауважимо. Безперечно, його „Старий бом“ коректно й інтелігентно виконаний, але під Серова. Його „Жіночий портрет“ таке саме, лише красивіше школи. Покликує з цих праць пробивається дилетантизм. Проте, не перебільшимо справи: мистецтво — це праця, і праця, і постійне шукання.

При приємній і вишуканій Олені Повстенковій, гарно, тепло і темпераментно представився Юрій Повстенко своїми акварелями з Кореї. — Вачимо тут праці ще таких мистців: Людмила Морозова, Л. Гуцалюк, Ол. Каноюка (його „Курі“ зовсім добрі!) — К. Кричевська, Л. Кузьма, І. Кучмак, З. Макаренко, І. Паливода, С. Пастухів, Ст. Рожак, Нат. Стефанів, М. Тулик.

2) АЖ ТЕПЕР с вже велика надія, що з Голлівуду піде в світ перший великий фільм про український визвольний змагання. Багато різних заходів в тій справі вже зроблено, а ще більше прийдеться робити. Буде й фільм, який промовить до серця та розуму й наших вітчизняних демократів в світі про визвольну боротьбу українського народу. Це сповнить найбільш мрію автора цих рядків. Ціле життя мрія про це!

Фільм буде продукуватися в Голлівуді, бо тут с всі вигоди: зокрема ось те наше вічне літо. С такою ж зима та сніг стимлять від Голлівуду в торах. А щоб надати децю оригінальності видів України, то будуть використані деякі сцени з фільму „Галичина“ і „Гуцульщина“.

ІВАН ТИКТОР

Наша чєлістка у Леопольда Стоковського

Ще у Києві, малою дитиною, бачила вона фільм „Стоковський і одна жінка“. Там на екрані виступав Леопольд Стоковський, вже тоді відомий музикант і диригент, що жив і грав десь у далекій, недоступній Америці. Малий дитини на все життя запам'ятався висока артистичність, поєднана з вірним носом і пасмом волосся над чолом. І музика... Та музика, що наповнювала хату Полєвських, що становила предмет розмов, праці, захоплення, надії? Вона доладала до неї з екрану, і надзвичайний інтерпретатор і її ще. Вже після концерту Дворжака він сказав „прекрасно“, і далі не ховав свого захоплення грою нашої чєлістки. Прослухавши Фрескобалди, Стоковський сказав: „Але ж я знаю що річ добре, але у вашому виконанні це щось зовсім нове“. Наприкінці Стоковський подякував Зої і спитав, що він міг би зробити в подяку за її насолоду, яку він мав від її гри.

Для мене було великою радістю заграти перед таким музикантом, як ви. І я хотіла б знати вашу оцінку моєї гри — відповіла наша чєлістка.

Стоковський пробирав напистати їй, і вже на другий день в мешкання Зої Полєвської прийшла така референція:

„Цими днями а-чув Зою Полєвську, яка грала мені багато сольових творів для чєлістки. Бездоганність її виконання та його витонченість зробили на мене велике враження. Вона має блискуче розвинену техніку, а її виконання доводило до ентузіазму. І можу цілком переконано рекомендувати її як чєлістку-солістку“ — Леопольд Стоковський.

Цей лист надав ще більшої сили обіцянки Стоковського, котру він дав на прохання, що він буде радий запросити Зою Полєвську, як солістку, на один з концертів під його диригуванням.

Так здійснилася мрія малої дитини з далекого Києва.

Л. Івченко

Успіх української малайки

Часописи Французької Республіки відзначають великий успіх образів і керамічних виробів української малайки Івочки Нижник-Винникової, яка перебуває тепер у Жуан-ле-Пені і працює в світовому знаменитому керамічному ательє Валорі са та Антіба. Вже преса підкреслила прегарний українсько-гуцульський стиль кераміки п. Нижник-Винникової.

(Платне оголошення)

ВІСТІ З УКР. ФІЛЬМОВОГО ЖИТТЯ В ГАЛИВУШІ

Ділимось з шановним українським громадянством в світі з наступними вістками:

1) РОБІМО ЗАХОДИ викінчити фільм з Першого Конгресу Українців в Америці, що відбувся у Вашингтоні 1949 р., який був знятий на фільм ще до, а не був викінчений не з нашої загрози. — 800 делегатів, всіх укр. промовців, промовців американських сенаторів та конгресменів, хор проф. О. Кошиця — професійним камерним знято на фільм це тоді. Багато промовців українців з того Конгресу вже вмерли, — але на фільмі вони живі! — жінки та кож. в с. п. проф. О. Кошиця і тих фільмів. Коли тепершній ескізуйте УЖК піде на зустріч, то можна буде зробити гарний пропагандний фільм такий, що може піти й по американських театрах.

2) АЖ ТЕПЕР с вже велика надія, що з Голлівуду піде в світ перший великий фільм про український визвольний змагання. Багато різних заходів в тій справі вже зроблено, а ще більше прийдеться робити. Буде й фільм, який промовить до серця та розуму й наших вітчизняних демократів в світі про визвольну боротьбу українського народу. Це сповнить найбільш мрію автора цих рядків. Ціле життя мрія про це!

Фільм буде продукуватися в Голлівуді, бо тут с всі вигоди: зокрема ось те наше вічне літо. С такою ж зима та сніг стимлять від Голлівуду в торах. А щоб надати децю оригінальності видів України, то будуть використані деякі сцени з фільму „Галичина“ і „Гуцульщина“.

ПЕРЕДАЧА

(Закінчення зі стор. 3)

суворо й грізно — такий час, що нема вже куди вертатися назад, ні стояти на місці, а треба вже вперед та й уперед. Через тюрми і через смерть. Аж поки не надійде наш час.

Чи вона при собі, ця жінка, думав Марія, чи вона при розумі?!

А та говорить, і очі в неї аж страшні, такі великі.

— Може вони годні нас усіх похопити та й повистрілювати, а може й не вистане той стріляти та й того часу. А він, такий міцний понад усі люди, — мав стати, аби в нього цілили?! Що Бог не допоможе! — то Божа справа.

— То чого ж і ви вже з ним не пробували того щастя, або що? — питається Марія і сама собі дивується. Але жінка гейби чекала того запиту:

— Я мусіла лишитися, бо в мене двох дітей, два хлопчики. То я їх доглядаю, аби було кому бути на той час, що я вам казала.

Вона схилилась по свій клунок і, ще раз глянувши на Марію своїми горючими очима, просувається кудись далі між збито людською гущою.

Ні, Марія ніколи-ніколи не забуде цих очей.

Пізно увечері вертається Марія додому, передавши чоловікові білизну й тютюн. Хліба не взяла, ще й дуже сердито, відкинувши його в мішку. Але такі Олександр має чисту сорочку та й теплі підштанники й онучі, такі він зможе цілий місяць курити той добрий тютюн, що за нього Марія віддала найліпшу бабину спідницю. Най курить, то тепер ціле його щастя.

Які довгі, які сумні тепер львівські вулиці, без веселого людського шуму, без сорочкового краму за великими вікнами — лиш тут і там вбога „хлібна“ з чергою та якісь „харчо-торги“, де вдесять повироблювані з дерева ковбаси і повні бочки зі смердючою кількото. Випнуті важкими чобітьми червоноармії, шепотять про щось купки жінок — отакій той Львів, те наше місто.

Миротворець

СУЧАСНА ВИЗВОЛЬНА БОРОТЬБА УКРАЇНИ І ЕМІГРАЦІЯ

(5)

Коли говоримо про революційну підпільну чи повстанську боротьбу на рідних землях, то треба сказати, що в тому питанні також створено на еміграції чимало помилкових поглядів. Були напр. погляди, що революційна боротьба на Україні неможлива, або що вона є тільки західно-українським явищем. Перший погляд був пов'язаний з підстав тоді, коли з рідних земель приїшли живі свідки ті учасники таємної боротьби, а український емігрантський були представлені численні оригінальні документи УПА, УГВР чи ОУН.

Також погляд про те, що революційна боротьба в Україні має тільки регіональний характер, провінційний характер, треба вважати перекресом анахронізму, тобто неактуальним. Бо якщо навіть прийняти, що ментальна натура революційної боротьби була чи є більша на західній частині України, то яка різниця в тому? Чи український Львів є менше український від українського Києва? Чи не в тій самій гурті народів живуть сьогодні всі українці? Чи не всі їх однаково переконує кожного дня офіційна більшовицька пропаганда в тому, що вони є „молочними братами“ великого „старшого брата“, що з ним вони нерозлучно навіки зв'язані? Чи отже не всі вони мають однакову причину для того, щоб цього „старшого брата“ ненавидіти і щоб прагнути до його усунення з України? Чи не всі вони, не дивлячись на те, де вони родилися, в Полтаві, чи Станіславові, Харкові чи в Рівному, Ужгороді чи Чернівцях, чи не всі вони в однаковій мірі прагнуть до волі? Той, хто сьогодні, по чотирнадцяти (від 1939) роках спільного перебування усього українського народу в одній тюремній камері хотів би бачити в Україні східників і західників, цей навізав Україні поняття, які їй сьогодні невластиві, а завтра будуть зовсім чужі.

Іншим очевидним питанням, що стоїть перед концепційною єдністю всього українства, в розумінні органічно єдиної концепції боротьби і концепції нової України, що має постати по розвалі сучасної російської імперії. (Сама ідея державної незалежності є, звичайно, незалежним принципом, що за нею стоїть весь народ). Політична на боці давні історичні минуле, в перших двох десятиріччях існування московського більшовизму Східної Західної України жили одним життям і український захід не мав нагоди проходити всі культурно-політичні процеси, що проходили на сході в той час. Але: 1) схід і захід українська зброя, схрещувалась з більшовицькою разом і зразу по його народженні і український вождь обох головних частей України захищав центральні, східні і західні землі та закріплював ідею єдиної соборності. 2) Західна Україна завжди дуже живо реагувала на події 20-х і 30-х років в УРСР. Усі українські землі пробули спільно в умовах німецької окупації України 1941-44 і сьогодні вони вже даліших 9 років з'єднані. Все це і „далші роки“ безперечно будуть сприяти процесові духовного зближення до роз'єднання гілок української землі і її жителів.

Другим непорозумінням в питанні революційної боротьби на рідних землях є зводити її до перманентного повстання та до боротьби тільки технічними засобами. Для кожної людини мусить бути зрозумілим, що мірою повстання стабілізації в СРСР, форми підпільної боротьби мусили мінятися та що більший наголос мусив бути поставлений на морально-політичну підготовку народу до майбутньої вирішальної стадії боротьби. Тим не менше підсумки революційної боротьби повстанного періоду є справді видатні, коли в визначених акціях українського підпільня назвати їх тільки „акціями“, які мали ширше політичне значення. Такими були:

Акція на Західній Україні, проведена в рр. 1945-46 в обороні греко-католицької церкви, яку більшовицькі насили знищили, ліквідувавши або вивозили священників і синкопів.

Протавиборча акція в рр. 1946-47, що була ведена у великій кількості областей України і яка мала метою протестувати проти насильних більшовицьких виборів до Верховних рад, вперше по війні.

Шкільна акція в рр. 1946-49 проти насильної русифікації, яка позначилась також в пізнішому відступі русифікаторів на цій ділянці.

Допомогова акція Західної України в рр. 1946-47 для українців зі сходу, що їх голод загнав на захід.

Протидії насильному вивозу населення, передусім на Західній Україні в рр. 1947-50, почавши від першого насильного вивозу в 1947 році.

Постійна протиколоспна акція на Західній Україні.

Акція українського підпільня для охорони населення перед т. зв. воєнними злочинцями, тобто організаціями терору мб.

Крім того відділами УПА були проведені численні рейди по областях України, а також на інших теренах. Коли при тому зважити, що боротьба була ведена у роках миру і без допомоги з-зовні, то не можна заперечити її виняткового характеру.

Як більшовицькі реагували на цю боротьбу? Побіч терору, вони вживали також широкіх політичних акцій, зокрема публічних звернень до повстанців. Такі звернення повторилися протягом п'яти років і були підписувані або Хрущовим і Гречухом, або, як пізніше, міністрами внутрішніх справ УРСР. Останнє таке звернення, відоме на еміграції, є датоване 30 грудня 1949 і є підписане тодішнім міністром внутрішніх справ ген. Ковалчуком. Вимова таких звернень велика, коли зважити, що суть протесту політичного більшовицького лежить в тому, щоб затамувати не тільки боротьбу проти владі, а і всі „протести“ недоволення населення.

Крім оголошуваних у формі листочок і плакатів звернень, більшовицькі вели й ведуть досі сильну пропаганду проти визвольної боротьби і в пресі. До цієї пропаганди впроважують вони також українців з відомими іменами. Такими були зокрема виступи проти визвольного руху Юрія Смолича в журналі „Сучасне і майбутнє“ ч. 12, 1947, в статті „Про одну недипломатичну ноту“ та в газеті „Радянська Україна“ за 1, 2, і 3 квітня 1953 в статті „Вороги людства та їх найманці“. Остання стаття була писана в річницю смерті совєтського літератора Я. Галана, що загинув з рук воїнк Української Повстанської Армії, який був знайомий зі своїх виступів проти визвольної боротьби українського народу та своєю го вислуживства Москві.

ДЕНВЕРСЬКИЙ НАЛЕЙДОСКОП

Сезон загальних зборів.

Місяць грудень в більшості підприємств — це місяць інвентур і балансів. І наші організації в тому місяці теж роблять свої баланси та здають з них звіти своїм членам. Сезон загальних зборів розпочався в Денвері Українсько-Американська Громада. Заповідаючи наші загальні збори досить бурхливо, але з надмірною мудрістю, що з великої хмарини малює дош. І так, крім громи перед зборами, обійшлося все спокійно. Присутні довідалися звітів, що уступає чл. управу розвивала свою діяльність у двох напрямках: пропаганда української справи перед американським світом і громадсько-культурна праця. Маркетингівські прояви цієї діяльності були: акція в справі прийняття резолюції ч. 58 сен. Сміта, поширення матеріялу про Україну, одержувані від УКА, поміж американцями Денверу, свідкувані наших історичних роковин, допомога залученням в Еваріт гримми і одержувані, та інші. Інформації про денверське життя для ширшого українського загалу на сторінках „Свободи“ в рубриці „Денверський Налеїдоскоп“. На прохання нової управи автор цих рядків буде й надалі інформувати Шановних Читачів про денверські події. В склад нової управи ввійшли: як голова — мгр. О. Колтунюк і як члени управи: панове К. Леценко, І. Івахів, П. Піганюк і Оршич.

Слідом за УАГ перевибрали свої органи теж деякі гр. кат. Т-ва і місцевий відділ „Провидіння“.

Гостина Ст. Миколая.

Дня 19 грудня влаштував Батьківський Комітет для наших найменших та школярів Миколайський Вітр. В програмі свята входила сценка „Малі Герої“, що її відіграли самі школярі, та роздача дарунків. Спершу обдарував Св. Миколай школярів, що згуртувалися на сцені і співом привітали дорогого Гостя, а опісля всі діти в залі підходили до сцени і або з піснотом та страхом, або з хитрою усмішкою простягали руки по дарунки. Не один мусив здавати ще іспит і відповісти на різні запитання, щоб одержати свій пакунок.

Літунки для дітей.

З нагоди Різдвяних Свят влаштував Дня 17 січня Батьківський Комітет силами учнів місцевої школи. Правда, до

Дня 19 грудня влаштував Батьківський Комітет для наших найменших та школярів Миколайський Вітр. В програмі свята входила сценка „Малі Герої“, що її відіграли самі школярі, та роздача дарунків. Спершу обдарував Св. Миколай школярів, що згуртувалися на сцені і співом привітали дорогого Гостя, а опісля всі діти в залі підходили до сцени і або з піснотом та страхом, або з хитрою усмішкою простягали руки по дарунки. Не один мусив здавати ще іспит і відповісти на різні запитання, щоб одержати свій пакунок.

Літунки для дітей.

З нагоди Різдвяних Свят влаштував Дня 17 січня Батьківський Комітет силами учнів місцевої школи. Правда, до

Дня 19 грудня влаштував Батьківський Комітет для наших найменших та школярів Миколайський Вітр. В програмі свята входила сценка „Малі Герої“, що її відіграли самі школярі, та роздача дарунків. Спершу обдарував Св. Миколай школярів, що згуртувалися на сцені і співом привітали дорогого Гостя, а опісля всі діти в залі підходили до сцени і або з піснотом та страхом, або з хитрою усмішкою простягали руки по дарунки. Не один мусив здавати ще іспит і відповісти на різні запитання, щоб одержати свій пакунок.

Літунки для дітей.

З нагоди Різдвяних Свят влаштував Дня 17 січня Батьківський Комітет силами учнів місцевої школи. Правда, до

Дня 19 грудня влаштував Батьківський Комітет для наших найменших та школярів Миколайський Вітр. В програмі свята входила сценка „Малі Герої“, що її відіграли самі школярі, та роздача дарунків. Спершу обдарував Св. Миколай школярів, що згуртувалися на сцені і співом привітали дорогого Гостя, а опісля всі діти в залі підходили до сцени і або з піснотом та страхом, або з хитрою усмішкою простягали руки по дарунки. Не один мусив здавати ще іспит і відповісти на різні запитання, щоб одержати свій пакунок.

Літунки для дітей.

З нагоди Різдвяних Свят влаштував Дня 17 січня Батьківський Комітет силами учнів місцевої школи. Правда, до

Дня 19 грудня влаштував Батьківський Комітет для наших найменших та школярів Миколайський Вітр. В програмі свята входила сценка „Малі Герої“, що її відіграли самі школярі, та роздача дарунків. Спершу обдарував Св. Миколай школярів, що згуртувалися на сцені і співом привітали дорогого Гостя, а опісля всі діти в залі підходили до сцени і або з піснотом та страхом, або з хитрою усмішкою простягали руки по дарунки. Не один мусив здавати ще іспит і відповісти на різні запитання, щоб одержати свій пакунок.

Літунки для дітей.

З нагоди Різдвяних Свят влаштував Дня 17 січня Батьківський Комітет силами учнів місцевої школи. Правда, до

Дня 19 грудня влаштував Батьківський Комітет для наших найменших та школярів Миколайський Вітр. В програмі свята входила сценка „Малі Герої“, що її відіграли самі школярі, та роздача дарунків. Спершу обдарував Св. Миколай школярів, що згуртувалися на сцені і співом привітали дорогого Гостя, а опісля всі діти в залі підходили до сцени і або з піснотом та страхом, або з хитрою усмішкою простягали руки по дарунки. Не один мусив здавати ще іспит і відповісти на різні запитання, щоб одержати свій пакунок.

Літунки для дітей.

на ливі нашим сусідам — наші колядки, нагадували добрі часи, коли то з колядою „Ходіть же Федь Заірчаний“, а рука самолично мандрувала до кишені, щоб дати колядакам дачок чи на ЗУАДК чи на церкву. А вслід за старшими вибралася і малі школярі з колядою на школу. В ці дні заколядава-но разом около 400 доларів.

Л. К.

УКРАЇНСЬКІ КОЛЯДКИ НА МІЖНАРОДНОМ КОНЦЕРТІ І В ТЕЛЕВІЗІ

УМСА МкВурней Бренч при 23-тій вул. в Нью Йорку влаштувала в п'ятницю, дня 18 грудня 1953 р. Різдво Христове спільним, 17-тим вже з черги, міжнародним концертом, на який в більшій частині зложилися колядки, співані різними національними групами, що є членами Міжнародного Департаменту загальної УМСА. Від українців виступили з колядками дві групи — Чоловічий хор під проводом п. Остапа Улицького і дитяча танкова група п. Ніни Вахад під дир. п. Володимира Кривошляка. Мило було ствердити по закінченні концерту, що обидві українські групи до виступу приготувалися як найкраще. Муж. хор відспівав

Св. Любкевича — Бог Предвечний, К. Стеценка — Днес поюмо і Добрий вечір, та К. Леонтовича — Щедрик. Мішана дитяча танкова група п. Ніни Вахад, що виступила в народних строях відповідала дві колядки „Тиха ніч“ і „Бог Предвечний“. Першу і третю стрічку „Тиха ніч“ співали по-англійськи, а другу стрічку по-українськи, з гарними солами Носифа і Рассела Гунтера на тлі хору.

Та сама дитяча група виступила з колядками вдруге в латиське навічере Різдво о год. 5-тій попол. в телевізії на станції WOR, де крім вище зазначених колядок відповідала ще третю „О Свята Ніч“.

Р. П.

Соммерсет Мом (Моген), найпопулярніший (і дехто твердить) найбільший сучасний англійський письменник, на першій сторінці „Таймс-у“, перебірає сотні своїх приятелів, знайомих і звеличків, від яких дістає листи і телеграми з привітаннями на нагоди дня народження, що він відповідає кожному листом, писаним на машині, бо його болить рука. Мом має 80 років.

Комуністи здобули провід в найбільшій робітничій професійній організації в Ісландії.

„ДУМКА“ НА ЗАЛИШЕНЦІВ

Здається, що велику популярність, яку здобув собі ньюйоркський хор „Думка“, він завдячує надзвичайно вмілому сполученню характеру мистецького ансамблю з характером громадських установ. Еластична, станова і професійна, бо всі вони спіраються на залізний базис — служб широкій громадській праці для вужчого членства. Однак „Думка“ найближче підійшла до тих „старих“ американсько-українських установ, які не словами, а ділами поєднують свою пучку статутову цілі з загально-громадськими справами. Тому теж „Думка“ була напр. перша, що „випінала“ \$1,000 на „Народний Дім“ у Нью Йорку, призначуючи весь дохід з Професорів на ту цілі, і то тоді, коли їй відповідала акція знаходилась чотирі роки тому щойно у початковій стадії. Динамізм збігом обставин „Думка“ буде перша, що у новозакупленому „Народному Домі“ дасть самостійний концертний виступ, знову же не для власного доходу, а на таку благодійну цілі, як залишенці в Європі, через ЗУАДК. У неділю 31-го січня „Думка“ дає в год. 3 попол. в залі Українського На-

родного Дому при 2 Евно (140-132) повторення повного концерту, що його давала на Професорі минулої суботи в залі Мангеттен Пляса. Таким чином усі ті, які не могли з різних причин: бути тоді на тому концерті, не дістали ще квитків, не хотіли йти туди з уваги на пізніший бал, що їх не притягав, — або й ті, які були і чули, але хотіли би ще раз почути, — мають змогу за дуже низьку ціну вступу перевернути прегарно дві недільні поплудневі години на тому чудовому концерті. Виступати знову в ласці вий хор „Думка“ — чоловічий хор, дорослий, під дир. п. Микитюка, і „Молода Думка“, хлопців, під дир. п. Степаника. Виступатиме симфонічна оркестра, аккомпаніючи хором продукціям, як також буде відгукана знову сценка пера М. Островерха для Ілюстрації Колядок і Щедриків, що їх співатиме мішаний хор під орудою п. Л. Крушельницького. І крім мистецької насолоди, слухачі матимуть те вдоволення, що виходитиме з почуття, що ввесь дохід з імпринти призначений — на залишенців, таких самих, якими були всі ті „Думкарі“ і більшість їх нинішніх слухачів то-му 3, 4 чи 5 років.

ПРЕДСТАВНИЦТВО ВИКОННОГО ОРГАНУ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ РАДИ В ЗДА

повідомляє

Українське Громадянство, що

Архиерейська Богослужба з Панахидою

за душу славної пам'яті

Андрія Лівіцького

ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ

відбудеться

в неділю 31. січня 1954 р.

о годині 10:30 ранку

В ПРАВОСЛАВНІЙ ЦЕРКВІ СВ. ВОЛОДИМИРА

при 14-ій вулиці у Нью Йорку.

КОМІТЕТ БЛОКУ ДЕМОКРАТИЧНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ м. НЬО ЙОРКУ

діляться зі своїми Членами та всім Українським Громадянством сумною вісткою про смерть

св. п. Андрія Миколаєвича ЛІВІЦЬКОГО

Президента Української Народної Республіки та Головного Отамана Віськи і Фльоти У.Н.Р., що стався дня 17-го січня 1954 року о год. 10:30 рано у Кардсбурзі в Німеччині. Панахида за душу Покійного Президента відбудеться в усіх Українських Церквах міста Нью Йорку в неділю, 31-го січня н.р., після Служби Божої, на яку запрошуємо все Українське Громадянство. Вічна йому Пам'ять!

ПРАВА КОМІТЕТУ.

УКРАЇНСЬКИЙ СОЮЗ ПОЛІТ. В'ЯЗНІВ США

повідомляє Українське Громадянство Нью Йорку й околиць, що в тридцять-річчя замордованої в польській тюрмі у Львові

сл. п. Ольги Басараб

— відправиться —

ПАНАХИДА

в неділю, 14-го лютого ч.р., о год. 6. веч.

в церкві св. Юра при 7 вул. в Нью Йорку.

Тогож самого дня о год. 7. вечора в залі Народного

Дому при 142, 2nd Ave., відбудеться

ЖАЛОБНА АКАДЕМІЯ

Українці! Вшануйте пам'ять Національного Героїні!

Головна Управа УСПВ.

НАЙБІЛЬШІ ВОРОГИ НАШОГО ЗДОРОВ'Я

с недуги серця, на що річно вмирає 324 людей на тисячу населення. Другим з ряду — с рак (пістник) на що вмирає 133 людей на тисячу населення. Далше іде високі тиснення крові — 106,2; недуги нирок — 52,4; На різні наглі випадки — 45; На запалення легень — 34,0; а на сухоті 30,2 (Статистика — 1948).

Про все це прочитайте собі в Лікарській Книжці:

„НОВИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР“

ДРУГЕ ВИДАННЯ

поправлене та написане — „up to date“ — чисто українською мовою з описом всяких недуг в XX. відділах — вже друкується. Треба нам лише 1000 передплатників, щоб оплатити ренту коптів видання. Отже шукаємо 1000 культурних людей! Хто прише \$5.00 — то не лише вишле йому прегарну книжку, але помістимо його ім'я на валзній сторінці цієї книжки, як члена з 1000 культурних людей.

ХТО З ВАС БУДЕ ПЕРШИМ? Пишіть на адресу:

DR. A. T. KIBZEY,

4651 BRADEN AVENUE, DETROIT 10, MICH.

„ДУМКА“ КОЛЯДУЄ НА ЗАЛИШЕНЦІВ.

В неділю, 31. січня 1954 р., о год. 4-й пополудні

в залі УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ, 142 Second Avenue в Нью Йорку

хор „ДУМКА“ влаштує

РІЗДВЯНИЙ КОНЦЕРТ

з якого весь дохід призначений на допомогу українським залишенцям в Європі.

В ПРОГРАМІ КОНЦЕРТУ:

Коляди у виконанні хорів „Думка“, „Молода Думка“, Української симфонічної

ОРЕКСТРИ та різдвяне інтегретто „На Свят-Вечір“ М. Островерха у виконанні реж. О.

Добровольської та мішаного а-ля жіночого хору.

Дирігенти: хору „Думка“: О. Микитюк; хору „Молода Думка“: Р. Степанак.

мішаного а-ля жіночого хорів: Л. Крушельницький.

Вступ \$1.00 і \$1.50 перед концертом при касі.

ПРАЦЯ
Help Wanted—Male

МЕХАНІК ДО КІЛІМІВ.
Вимагається досвід найменше 5 років. Мусить бути "top notch" механік.

1. Висока платня
2. 8-годинний день
3. 5 днів в тиждень
4. На бажання надчисленні години — платний час і пів.
5. На бажання працювати в неділю — подвійно платний час
6. Платні вакації
7. Платні всі державні свята
8. Платня на випадок недовуг
9. Обмеження на життя
10. Пляж на здоров'я і випадки
11. Вонус.

Якщо кваліфікований і зацікавлений фахівець, голоситись тільки особисто:

C. BERMAN
119 Broadway Paterson, N. J.

МОЛОДИЙ МУЖЧИНА
до науки при Iron Foundry Trade.
Стає праця.
WEST BERGEN IRON FOUNDRY
21 Pollock Avenue
Jersey City, N. J.

ПІСНИЙ СУПЕРІНТЕНДЕНТ ЗАГАЛЬНИЙ ФОРМАЛІ
та
ФОРМАЛІ
МУСИТЬ МАТИ ПІДГОТОВУ У ВИРОБІ МЕТАЛІВІХ ПИЛОТ

ГОЛОСИТИСЯ ТІЛЬКИ КВАЛІФІКОВАНИ ФАХІВЦІ.

FRUEHAUF Trailer Co.
Springdale Rd.,
Westfield, Mass.
Phone 3660

PIPEFITTERS
Мусить бути досвідчений в кон-
струкції такий рур. Вимагається
знання будувати і конструю-
вати з пів-пів рур до 16 інчів.
Голоситись
FRANCONIA PAPER CO.
1 Market St. (Marcel Bldg.),
East Paterson, N. J.

Робити наряди і присуваль-
них машин — клас А або В.
Досвідчений. Мусить вміти
виробляти різні руди приладів від
легких до важких, знаряддя і
присувальні частини, живили в
фабриці алюмінієвих і нержавію-
чих сталевих аркушів. Платня
від \$11.75 на год. до \$24.00 —
bonus. Robinson Aviation Inc., Te-
terboro, New Jersey.

ПОШУКУЮ СВОЮ ПРИЯТЕЛЬКУ ДІЯНУ НАЙТЧУК.
Яка правдоподібно живе в New
York City. Хто знає про неї,
або вона сама, прошу ласкаво
подати вістку на адресу:
ANDREJ PISAK
3731 Colonial Avenue

БЕЗПЛАТНА ПРОБА
на рематичні болі
АРТРИТИ
Колі Ви ніколи не жували
лику знаменитого ROSSE TABS на
ці незначні мускулатурні недо-
магання й болі, злучені з
ремазматизмом і вапняним
жид, або з нервовим запален-
ням, то чому не спробувати
його сьогодні на наш кош.
Пого жувати тисячі людей
впродовж 30 років.

Безплатно для читачів
нашої газети.
Запрошуємо Вас випробува-
ти його без ніяких коштів.
Дозвольте, щоб ми вислали
Вам паку почви величини.
Замовляйте безплатно 24 таб-
летки. Коли не буде вдово-
лені пацієнтами — часовою
— пошкодую, поверну нам
решту й не буде нам вини
нічого. Така проба не буде
коштувати Вас ні одного
цента. Не висилайте грошей.
Пішлить лише негайно Ваше
ім'я й адресу до:

ROSSE PRODUCTS CO.
Dept. O-5,
2708 Farwell Avenue
Chicago 45 Ill.

ПРАЦЯ
Help Wanted—Female

ОПЕРАТОРКИ до таких робіт:
шиття кишені, передів, вилог,
дірок на гудзики та пришиван-
ня гудзиків. Найвища платня.
Matan Mfg. Co., 1123 E. Grand St.
Elizabeth, N. J. EL. 4-9837.

ДОМАШНІ РОБІТНИЦІ. Вла-
дний покій з ланцюжкою, Гар-
ний новий дим. Інтелегентна по-
важна особа. Мусить любити ді-
ти. Всі елекр. урядження, до
тяжкої праці є поміч. Виїзд з ро-
диною на вакації. Відомості як
до члена родини. Незвичайна
нагода, добра зарплата, вимага-
ється рекомендації. South O-
range 2-8447.

МАНІКЮРІСТКА
та до миття голови.
5 днів в тиждень. \$50 + комісове.
Праці вечорами немає
BEAUTY MART
15-10 Northern Blvd. Manhasset,
Long Island MANHASSET 7-0111

РОБІТНИЦІ ДО ПРАСУВАННЯ
Стає праця,
добра платня.
Голоситись сьогодні.
30 MAIN STREET
BROOKLYN, N. Y.
11th Floor.
Near 8th Ave Subway High St. Sta.

НА ПРОДАЖ
Дуже дешево на продаж
МУЖСЬКЕ ФУТРО
на поповненні
з борбоним коніром.
Голоситись:
L.O. TAILOR SHOP
43 16th Ave., Newark, N. J.

ДО УКРАЇНЦІВ СТАРОЇ І НОВОЇ ЕМІГРАЦІЇ!
Одиниця представлення найкращих
поясильних годинників "OMEGA"
в самому серці української громади
на півночі поручає найкращий мо-
дель "OMEGA AUTOMATIC" годин-
ника, що самий накручується.

Ціна від \$71.50 і вище.

Великий вибір гарних 14-карато-
вих виробів з золота і срібла на да-
рунок з різних нагод. Ми тимчасово
вже 39 років великою українською
клієнтурою не лише в Шیکاго, але й
вислаємо по всі Америці на С. О.
Д замовлення. Гарантуємо і звер-
таємо гроші, якщо нема 100% задо-
волення. Догідні сплати без відсто-
ків. Товариство по-українськи! При-
ходьте, телефонуйте, замовляйте
поштою:

M. J. HARRIS JEWELER,
1949 W. Chicago Ave., Chicago, Ill.
Tel. Seley 3-5753

HANUSEY MUSIC CO.
244 W. Girard Avenue, Philadelphia 23, Pa.
Великий вибір українських платівок.
ВСІ РОДИ УКРАЇНСЬКИХ РІЗДВЯНИХ КАРТОК
Найкращі патефони — найліпших марок.
Відчинено денно 9:30-9 вечора. В неділі до 2 попол.

Universal Watch Jewelry & Radio Co.
201 E. 14th St., New York 3, N. Y., Tel. GR. 3-2420.
Власитель — Н. Ю. ПІКЕНС

► СІЧНЕВА ВИПРОДАЖ — JANUARY SALE ◀

Короткохвилені радіо-апарати	Годинники
SABA 4 моделі можна слухати європейські станції без зовнішньої антени.	LONGINE OMEGA TISSOT CYMA PAUL BUNRE
Машинки до писання	Фотоапарати
ROYAL SMITH CORONA REMINGTON HERMES UNDERWOOD OLYMPIA	LEICA RETINA 2 KODAK ADINEX POWER

Догідні сплати від 12 до 18 місяців.
Наш кліч — Малий Зиск — Великий Обороти!

ХРОНІКА УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ

В Канаді

ПРИПІНТЯ ДІЯ УЛАСА САМЧУКА В ЛЯШІНІ

Жіноче Товариство в Ляшині коло Монтреалу влаштувало прийняття для письменника Уласа Самчука.

Представили письменника зібранням Е. Обероні, а подякували за візит о. прот. Квасницького. Голова жіночого Товариства ім. св. княгині Ольги, пані А. Данилевич, приєдналася до подяки пароху, передавши достойному гостеві зібрання на залі суму грошей.

Доклад на тему значення літератури в процесі усвідомлення народу, особливо бездержавного, прийнятий був з великим признанням.

УВАН У ВІННІПЕГІ ВІСНУВАЛА ПАМ'ЯТЬ ЛЕОНІДА МОСЕНДЗА

В п'яту річницю смерті визначного українського поета і письменника, Л. Мосендза, УВАН у Вінніпегі влаштувала в рамках академічних викладів свята, присвячене його пам'яті. Після вступного слова, проф. Я. Рудницького, М. Гнатів відчитав Мосендзову "Валюду про побратима". Реферат про життя і творчість поета відчитала Е. Стахова, а М. Гнатів рецитував декілька недружованих його віршів. Далі у програмі були промови про Мосендза, читання та знайомих з різних етапів його життя. Перша говорила пані Шумовська, що знала Мосендза ще зовсім молодим студентом. Вони разом читали в одній школі на Поділлі, у бурхливий пореволюційний роки. Пані М. Левинська прочитала уривок з автобіографічної поеми Мосендза "Волоський рік". Інж. А. Шумовський розказав про своє листування з поетом в останні роки його життя та прочитав кілька нежарених цитат з листів Мосендза. І. Тиктор згадав свої видання з'язки з Л. Мосендзом та зустрічі з ним. Інж. М.

Селешко, близький приятель та колега Мосендза зі студентських часів, поділявся з присутніми своїми споминами про нього. Після закінчення офіційної частини, забирали ще слово інж. Кравців, інж. Мартиниш та д-р Маченко, а численна публіка оглядала виставку творів та листів Леоніда Мосендза.

УКРАЇНСЬКІ МАЛЯЧІ В ЕДМОНТОНІ

Відомий наш мистецько-малює Юліан Вуцманюк розмалював разом зі своїм сином Богданом катедру св. Йосафата в Едмонтоні. Про його фрески, що зображують народження, розп'яття, воскресіння і вознесіння Ісуса Христа, цорко розповідає місцева англійська преса.

АКАДЕМІЯ В ЧЕСТІ ОЛЬГИ КОБИЛЯНСЬКОЇ В ЛЯШІНІ

Дня 29 листопада, заходом жіночого Товариства ім. св. княгині Ольги в Ляшині, була влаштована академія з нагоди 90 роковин з дня народження української письменниці, Ольги Кобилянської. Гарно проведена програма дозволила численному зібранню учасникам академії зацікавитись з тією великою ролю, що її відіграла Кобилянська для українського народу.

В Німеччині

РЕПРЕЗЕНТАТИВНА ІМПРЕЗА В МЮНХЕНІ В 700-ЛІТТЯ КРОНАПІ КОРОЛЯ ДАНИЛА

6 грудня м. р. українська громада міста Мюнхену завершила святкування 700-ліття коронації короля Данила з усіх поглядів відомо і репрезентативною Академією. Вже саме приміщення, де відбулося свято, сповнювало присутніх "княжим" настроєм. В невеличкій, але гармонійно приміщенні палати принца Карла зібралась три сотні добрих української і чужинської публіки, між якими бачили видатних представників Церкви (в тому також особистого відпущника Мюнхенського кардинала Венцеля), німецьких академічних кил, баварського уряду і репрезентативні братніх народів східної і центральної Європи. Програма Академії складалась з п'ятих точок: доповідей в німецькій і українській мовах та виступів хору "Дніпро" під керівництвом о. прот. Івана За-

веса, який, на жаль, цим разом не міг диригувати хором. Його мусів заступити п. Яримович. Не зважаючи на відсутність диригента, хор був так добре вишкільений, що виконав свої мистецькі твори бездоганно. Доповіді читали проф. д-р А. Е. Циглер (нім. мовою) і проф. Полонська-Василенко (укр. мовою). Вступне слово мали проф. д-р П. Курйний та проф. І. Мірчук. На закінчення подякував німецьким гостям та організаторам свята о. реж. І. Голубинський. Свято коронації короля Данила випало імпозантно. Українська мюнхенська громада відвідувала про видатну національну та політичну річницю. Свято виявилось також, що українська громада в Мюнхені це розпоряджає досить сильними інтелектуальними і інтегративними кадрами.

Вам не можливо обійтись без забезпечення, а найкраще і найпевніше забезпечення дасть Вам Український Народний Союз!

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ЧЕСТЕР, ПА. — Т-во Запорозька Січ відділ 388 повідомляє, що на річних зборах затверджено старий уряд на 1954 рік: Т. Веселовський, предс.; П. Гляв'як, заст.; В. Паньків, кас.; Е. Волович, секр.; С. Волович, заст.; головні контролери: Г. Лебачук, Н. Рубаш; надзирателі хворих П. Гляв'як, І. Солончук. Збори відбуваються в першу неділю, по першій в У.Н.Домі 4 та Ворд вулиці.

ДРІВНІ ОГОЛОШЕННЯ

MEN'S SUITS Top Coats Very slightly used, almost like new, famous makes. Also for young loved ones in Europe \$15.00 up.
LOUIS SANDERS
1541 First Ave., New York City (Bet. 80-81 Sts.)

INCOME TAX

В справі прибуткових ПОДАТКІВ звертайтеся до **HARRY GATTON ACC'T.** Український Національний Дім 216 Grand Street Brooklyn, N. Y. EV. 4-9120 Працю виконуємо солідно.

У ВСІХ СПРАВАХ ЗВЕРТАЙТЕСЯ ДО ВІСНОГО НОТАРІАЛЬНОГО БЮРА KOWBASNIUK AGENCY
277 EAST 10th STREET, (B'way Avenue A) NEW YORK 9, N. Y. Tel.: ALgonquy 4-8779

ПІНФАРТИ продаємо на всі кораблі. ГРОШІ посилаємо до всіх країн і виплачуємо на останній пошті.
АФІДЕВІТИ, прохання та інші потрібні документи на спровадження рідних і знайомих до Америки.
ОБЕЗПЕЧЕННЯ (асекрація) — від огню, нещасливих випадків, неугди. Забезпечуємо життя, меблі, вікна, автомобілі, футра, біжуетерію та інше.
ПРОДАЄМО дома та всякого роду бізнеси.
ПЕКАО (пересилка пакунків за границю).
ПОДАТКОВІ ЗВІТИ (INCOME TAX)
Віра Ковбаснюк Шумейко — Антін Шумейко.
Відкрито щоденно: Від 9:30 рано до 8. веч. В суботу: Від 10:00 рано до 4:00 попол.

ТІЛЬКИ ОДИН ДОЛЯР!
Правдиві українські золоті хрестини, вироблені за кращими зразками Києво-Печерської Лаври. З дуже гарною трикошторною емаллю роздільною, темносиньою, блакитною, та рубиновою. Масивні штамповані з правдивого 14-ти, та 18-ти каратового золота і мають пробу. Ціна 14-каратів \$10.00, 18-каратів \$12.00. Золоті ланцюжки 10-каратового золота, міцні, модерні і мають пробу. Довжина 18 та 24 інчів. Довгі ланцюжки 24 інчів легко знімати. Через голову не розчіплюються. Ціна: 18-інчів \$3.50, 24-інчів \$4.50. Купуючи хрестини, або хрестини із ланцюжками, як предмет релігії, платите податок (tax) 2%. Купуючи ланцюжки без хрестини, не є предметом релігії, платите податок (tax) 22%. Прощу додати за пересилку в Америці 25 центів, в Канаді 50 центів. Вислаю поштою до всіх статей Америки і Канади, на вигідних умовах сплати. 1) Що тиждень посилаємо в листі один долар. Замовлені предмети відкладаю. По одержанні останнього внеску їх вартості, негайно вислаю. 2) На Ваше бажання за післяплатою (C.O.D.) 3) По одержанні вартості, замовлення з податком, моней ордер, пересилка за мій рахунок гарантую, якщо Ви не будете задоволені, то на протязі 15-днів поверну мені і Ваші гроші негайно будуть звернені. Не ризикуйте. Прощу виразити цю об'яву на випадок потреби. Замовлення прощу надсилати:
F. LYTWYNENKO,
1178 Clinton Avenue, N. Rochester 21, N. Y.

BUSINESS OPPORTUNITY
Деревнообробна фабрика. Циклоновий виряд, продаж або добування, 10 кв. до Holland Tunnel, 1-й поверх 3000 ft., виключно кімнату до політурованія, бюро 1 кімнату на склад на 2-му поверсі, склеп з лісоматеріалом, підвал. Олівець огрівання, виліп. **INDUSTRIAL LUMBER CO.** 220 Broadway, Jersey City, N. J. HE. 5-7400

GARFIELD, N. J.
ТАВЕРНА на продаж, 2 кімнати і велика зала на першому поверсі, 6 кімнат на 2-му поверсі, підвалний гараж, добре пожеження.
Prescott 9-8985

MISCELLANEOUS
BUY REGISTERED PEDIGREED CHINCHILLAS
Зробить своє постійно звичкою інвестування грошей і хай природа працює на вас. Купуйте реєстровані і чистокровні раков шпінчили. Тому, що вони дуже чисті і також без ніякого запаху, то їх можна тримати у пивниці, на піддаш або в комірках.
Подзвоніть, щоб умотити зустріч
RA. 6-8072
28-30 30th St., L. I. C., N. Y.

Fourth Ave., 75, Cor. 10. Str.
Allan-Charles Hotel. Дуже низьку умовляючи кімнату. Мале кімнати на одну особу. Побажаний бізнесмен. \$5 тижнево й більше. Парове опріл., туші, електр. огл. від пожежника до п'ятиці.
GR. 5-9511

115 ST., 8th AVE.
EXCELLENT CORNER!!
Підхожий ВАР і ГРІП — ланчонета, споживання, м'ясний збут й інш. Приємне суєствство в N. Y. C.
Власник SH. 3-0736

МЕДИЧНИЙ ДІМ у CENTRAL NASSAU
Положення в одній із місцевостей, що найкраще розвиваються в 312A-тенер і передній має центр кінтучої активної лікарської практики. Просторий Рентгенологічний Відділ і повна лабораторія робить розміром дорогим ствердженням діагнозу для мало заможних осіб. Кожен лікар спеціаліст або практикуючий може закупити за \$12,000 одну п'яту частину на свою власність, як співник, з наступними додатковими коштами \$40—\$50 місячно. Користі: 1) користування цілком будинком, що належить розвивається, ми, що є річчю неможливою для пересічного лікаря, 2) значна редуція адміністраційних коштів (поділ коштів персоналу), 3) нема комерційного. Письма: 1-22 Rm. 830, 11 W 42nd St., New York City, або телефонуйте: RE. 7-2980

НА ПРОДАЖ
різного роду курячі фарми в цінах від \$12,000 — 50,000.
Оглядати: **JOHN BARON**
South River, Cranberry Rd. East Brunswick, N. J. або пишіть — R. D. 1, Box 138 Phone: Milltown 8-0629W1

750 АКРІВ ФАРМА
300 акрів управної землі 60 не-управної. Влізьмо село, \$60,000 Інші фарми — інші поєслості.
J. H. BEDELL, посередник, Unadilla, N. Y. Phone Sidney 7871

Доходова поєслість
3 будинки, 2-родинний дим у Flatbush. Річний чистий прибуток \$6,000 на 3-ох кімнатах; на 2-род. дом реєстрований. Шкорп продаж зі строгаю. За посередництвом, 106 5th Ave., Bklyn, NY ST-3-9589

6-РОДИННИЙ З ПЕГЛИ ДІМ
30 кімнат, мідні водопроводи, свіжо відмалюваний, 1/2 ब्लуку до I.R.T. За згодою — без посередництва.
St. 6-6073 or Newtown 9-0258 Ritters Bake Shop 4009 — 47th Ave., Sunnyside.

Вступайте в глени УНСОЮЗУ!

АННА ГОНТАРИК, членкиня 47 відділу У.Н.С. в Бетлеме, Па., померла 15-го січня 1954 р. Покійна вступила до Союзу 1929 р. Похоронена в смутку мужа Ваєсія, сина Стефана, три дочки Марію, Софію і Анну, та три внуки. Похорон відбувся 18. січня в церкві св. Йосафата. — В. І. П. І. М. Забоцька.

ЯРОСЛАВА МАКАР, членкиня Бр. св. Стефана відділ 221 У.Н.С. у Шیکاго, померла 27. грудня 1953 р. в Кемден, Н. Дж., в 50 році життя. Покійна була родом з Нового Села, повіт Доброміль, Західна Україна. Останній в смутку Маму, трьох братів і дві сестри. — В. І. П. І. М. Забоцька.

Група студентів — колишніх учнів Української Реальної Гімназії в Ашаффенбургу в Німеччині, з великим жалем повідомляє товаришів по гімназії про смерть свого дорогого учителя і Директора бл. п. ІВАНА БАРАНА
що стався 25-го січня 1954 р., о год. 10 рано в м. Нью Йорк. З приводу цієї великої втрати, висловлює свій жал, та співчуття Родині Покійного.
Вічна Ному Пам'ять!
ГРУПА СТУДЕНТІВ.

REAL ESTATE
ІДЕАЛЬНІ ДІЯ ДІТЕЙ!!
WANTAGH, L. I. — 1/2 акра, цуклового огорожа, близько церкви, шкіль і склепів, 6 кімн., підвал, підвал, гараж, огор, веранда, 1 1/2 ланцюжки, пралія, до миття посуду, пів, холодильник, охор. вікна, сітки, венец заслоня й інш. Sunset 5-6343.

ДОХОДОВА ПОСІЛІСТЬ
7-кімн. фермерський дим, 18 акрів, приватне озеро, все відновлене, гараж на 4 авто, 3 апарти. 2 інші дома з прибутком — можуть давати \$3,500 річно Помірквана ціна. Tel. — Bert Sloska New City 4-2133 — N. Y.

BRAND NEW VALLEY STREAM \$25,750
Дім збудований в стилі околції з цегли й каменя, 7 1/2 кімнат, 2 ланцюжки, 80x143 площа з видом околції, 1 блок до парку 8th Ave. Bus Station Seen at. 280 West Jamaica Avenue (Cor. Central Ave.) Builder VI. 5-0050

Nassau Shores \$23,000
Massarucka дим — рачка збудований в стилі, оббитий цеглою, велика площа. Massarucka 6-4410 or Amityville 4-5310. Ambrose Builders.

VALLEY STREAM — Honeys!
Дім в стилі "Cottage Code", колониальний, достояний до околції, в чудовому положенні Valley Stream. З цегли і дерева, повні пивниці влаштування з сирого заліза, мідні водопроводи. Влізьмо шкіль, комунікації й ін. 30 роки G.I. Mige \$12750 up Agent at model, 112 Arlington Ave. near Merrick Rd.

FINA HOMES, INC.
VI. 3-1274 VA. 5-7644

2-родинний і крамничий \$17,300
— South Ozone Park, L. I. Дім з цегли при головній евею, олів. огрівання, охоронні вікна і сітки, 1 газ, і 1 елек. холодильники, влож. лінолеум, паркетові підлоги; венець заслоня, 7 кімнати, 4 ланцюжки й ін. 2 автобуси на розі. Влізьмо до всього. JA. 9-5780 J-26 — Rm. 830 — 11 W. 42 St. New York City

Чудова прибуткова поєслість!
7th AVE., 405 пр 13th St. Будинок на продаж; мідні водопроводи, олів. огрівання, охоронні вікна і сітки, 1 газ, і 1 елек. холодильники, влож. лінолеум, паркетові підлоги; венець заслоня, 7 кімнати, 4 ланцюжки й ін. 2 автобуси на розі. Влізьмо до всього. JA. 9-5780 J-26 — Rm. 830 — 11 W. 42 St. New York City

НА ПРОДАЖ
різного роду курячі фарми в цінах від \$12,000 — 50,000.
Оглядати: **JOHN BARON**
South River, Cranberry Rd. East Brunswick, N. J. або пишіть — R. D. 1, Box 138 Phone: Milltown 8-0629W1

750 АКРІВ ФАРМА
300 акрів управної землі 60 не-управної. Влізьмо село, \$60,000 Інші фарми — інші поєслості.
J. H. BEDELL, посередник, Unadilla, N. Y. Phone Sidney 7871

Доходова поєслість
3 будинки, 2-родинний дим у Flatbush. Річний чистий прибуток \$6,000 на 3-ох кімнатах; на 2-род. дом реєстрований. Шкорп продаж зі строгаю. За посередництвом, 106 5th Ave., Bklyn, NY ST-3-9589

6-РОДИННИЙ З ПЕГЛИ ДІМ
30 кімнат, мідні водопроводи, свіжо відмалюваний, 1/2 ब्लуку до I.R.T. За згодою — без посередництва.
St. 6-6073 or Newtown 9-0258 Ritters Bake Shop 4009 — 47th Ave., Sunnyside.

Вступайте в глени УНСОЮЗУ!

НА ПРОДАЖ
Business Opportunity

НА ПРОДАЖ
GROCERY & DELICATESSEN
110 E. 7th St., New York, N.Y. Дуже помірквана ціна.

НА ПРОДАЖ
GIFT SHOP
11 років добре поставлений бізнес, картки і різномодні дарунки, 3 кімнати при крамничі, другий поверх 7 кімнат, 2 мешканці. Влізьмо української церкви.
K O W A L
2020 W. Chicago Ave. Chicago 22, Ill.

MOVING & TRUCKING
УКРАЇНСЬКЕ ПЕРЕВОЗОВЕ БЮРО
Перевозуємо в Нью Йорку та околлицях, а також в даліш відляд. Тел. Нью Йорк — Canal 8-7567 п. Мейсон. Нью Джерсі — ESsex 4-6951 рано або веч. 99 Elmwood Ave., Irvington, N. J.

БУДИВНИЦІ
УКРАЇНСЬКА БУДИВЕЛЬНА КОМПАНІЯ
Будуємо виключно для українців по цілій Америці. Мале будівельну проблему? Клічте нас. Школи, Церкви, Нар. Дома та інші проекти. Головний Інж. В. Олійник. Простимо нам писати: **UKRAINIAN CONSTRUCTION CO.** 99 Elmwood Ave., Irvington, N. J.

МАШИНИ
Перероблені до ПИСАННЯ
англійські, ціна \$25.00. Мале також нові і перероблені українські машини. Рахунок машини. Обличчя праради. Потрібно аєрелі.
ALL LANGUAGES TYPEWRITER COMPANY
119 W. 23rd St. (6-7 Ave.) New York, N. Y. Phone: CHelsea 3-8086

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED Обслуга Шпра і Чесна Our Services Are Available Anywhere in New Jersey 801 SPRINGFIELD AVENUE IRVINGTON, N. J. NEWARK, N. J. ESsex 5-5555

ІВАН БУНЬКО
УКР. ПОСРЕДНИК
Обслуга чесна і найкраща. ЦІНИ ПРИСТУПНІ.
JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 EAST 5th STREET New York City
REASONABLE PRICES
Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Закладається похоронати в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦІ
Контрольована температура. Модерні машини до ужитку даром.
PETER JAREMA
(29 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y. Tel.: ORchard 4-2508

КРИТИКУЙ, АЛЕ ПОМАГАЙ!
НАДІШЛИ НАЦІОНАЛЬНИЙ ДАТОК!
UKRAINIAN CONGRESS COMMITTEE OF AMERICA
P. O. Box 721 Church St. Sta., New York 7, N. Y.

ФУТБОЛЬНІ
У.С.К. НЬО ЙОРК — VEZUVIANA за першество Національної Ліги.
О годині 12:30 передзмаг Метрополітальної Ліги.
ЗМАГАННЯ
В НЕДІЛЮ, 31. СІЧНЯ 1954, о год.